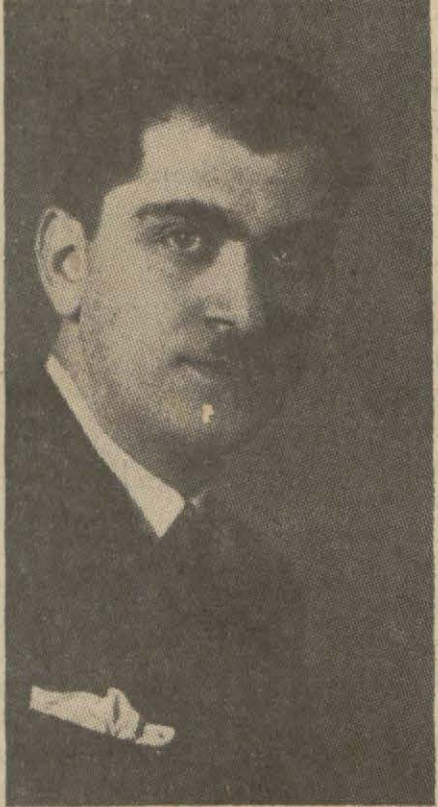

Maarif Ve İktisat Vekilleri Dün İstifa Etiler

Hasan Ali Yücel Maarif Vekilliğine, Hüsnü Çakır İktisat Vekilliğine Tayin Olundular

Hasan Ali Yücel (İzmir)

Ankara, 28 (A.A.) — Tansyon düşüklüğü ile müterafik siddetli sürmenajdan rahatsız bulunan Maarif Vekili Safet Arıkan'la, safra kesesi iltihabından muztarip olan İktisat Vekili Şakir Kesebir, uzun tedaviyi istilzam eden rahatsızlıkları, vazifelerinde devamlarını müşkülleştirdiğinden dolayı affedilmelerini dilemişlerdir. Reiscümhur tarafından istifaları kabul edilmiştir.

Maarif Vekilliğine İzmir mebusu Hasan Ali Yücel'in ve İktisat Vekilliğine İzmir mebusu Hüsnü Çakır'ın tayinleri Başvekil tarafından Reiscümhura arz ve inha edilmiş ve bu inha tasvip buyurulmuştur.

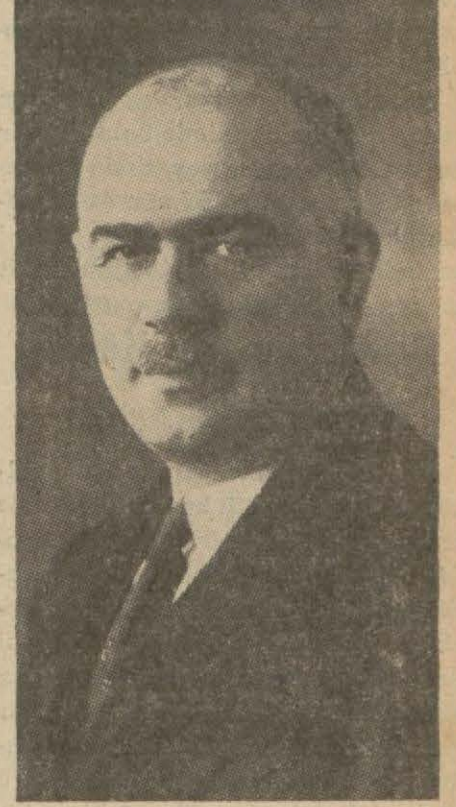
İstifalarının Reiscümhur tarafından kabul buyurulduğunun Başvekil tarafından B. Saffet Arıkan'la Şakir Kesebir'e tebliğ ve Vekâletleri zamanındaki kıymetli hizmet ve başarılarından dolayı teşekkür edildiği de ayrıca istihbar edilmiştir.

Ankara, 28 (TAN muhabirinden) — Cümhuriyet Halk Partisinin büyük kurultayının fevkalâde içtimasında yeni seçilen Genyönkural heyeti ilk içtimasını bugün saat onda Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri doktor Refik Saydam'ın başkanlığında yapmış ve bu toplantı saat on üçe kadar devam etmiştir.

Toplantıda Parti program ve nizamnamesine göre işlerin tedviri hakkında müzakerede bulunulmuş ve Genyönkural mesaisi on üç büroya taksim edilerek üyelerin vazifeleri ayrılmıştır.

Erzurum sayısalı Fikri Yardımcı üyeliğe getirilmiştir.

Münhal mebusluklar için cumartesi günü seçim yapılması dün İstanbul Parti merkezine tebliğ edilmiştir. Bunun için Partide hazırlıklar başlamıştır. Seçim, cumartesi günü Üniversite konferans salonunda yapılacaktır.

Hüsnü Çakır (İzmir)

İlmî Çalışmanın Bir Örneği

Yazan: M. Zekeriyâ SERTEL

Her şey bir ilim işi olmuştur. Gerek devlet işinde, gerek mesleki teşebbüslerde, gerek hususî müesseselerde daima daha vazih yollardan giderler. Önerileri daima aydınlıktır. Yapacakları işi bilirler. İlerisini görürler. Bu sayede işlerini bir programa uydurarak tanzim eder ve muvaffakiyete doğru ilerlerler.

Ferdî hayatımızda da bunun misallerini görebiliriz. Fennî metodlarla kurulmuş, ilmî çalışma şartları içinde işleyen bir fabrika ile, ampirik bilgilerle kurulmuş bir atelyenin birbirine rekabet etmesine imkân var mıdır? Tabiidir ki, ilmî metodlarla çalışan müessese, itidai ve ampirik bir zihniyetle idare edilen müesseseden daima daha üstün olacaktır.

Bilhassa devlet hayatında ilmî çalışmanın büyük ehemmiyeti vardır. Bütün dünya güdümlü ekonomi sistemine doğru gidiyor. Güdümlü ekonomi, ilmî etütlere, evvelden hazırlanmış plân ve programlara ihtiyaç gösterir. Bütün işler rasyonel bir yolda tanzim edilir. O vakit bilinecek adım atılır. Nereye gidileceği, nasıl gidileceği evvelden bilinir. Bu tarz çalışma mutlaka muvaffakiyete götürdüğü içindir ki, güdümlü ekonomi, liberal ekonomiye galebe çalmıştır. En liberal devletler bile, güdümlü bir ekonomi sistemi takibeden devletlerle rekabet edebilmek için aynı yola girmişler mecbur olmuşlardır.

Bizde ilmî metodlarla çalışma sistemini ilk kuran vekâlet İktisat Vekâletidir. Bu vekâlete merbut birçok araştırma büroları kurulmuştur. Bunlar kendi subelerine ait meselelerde ilmî tetkikat yapmakla meşguldür. İktisat Vekâletinin siyaseti bu ihtisas araştırmalarının verdiği neticeye göre istikametini tayin eder.

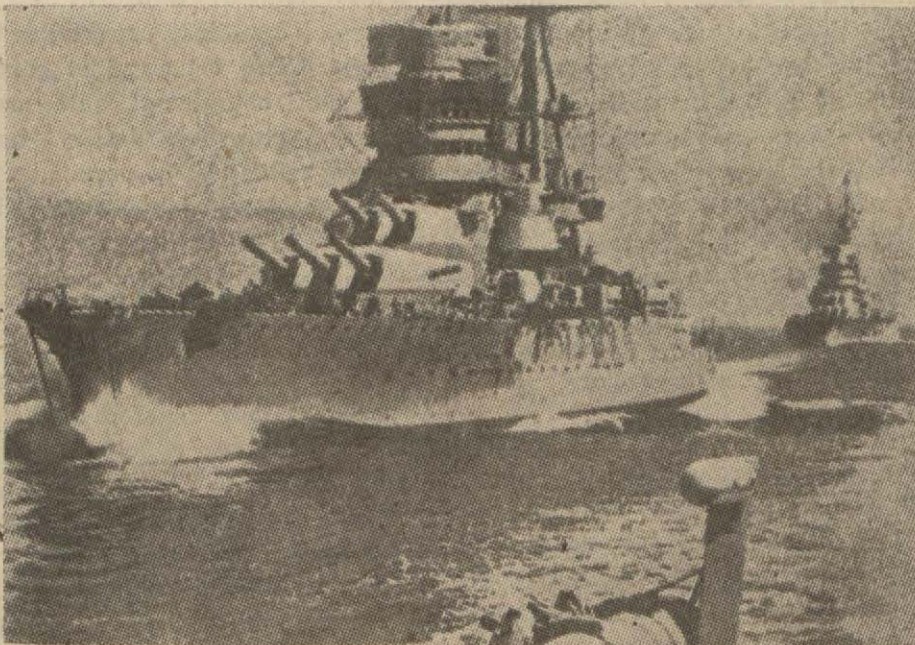
Şimdi de ziraat kongresi münasebetiyle Ziraat Vekâletinin ilmî metodlarla çalışan bir vekâlet olduğunu öğrenmiş oluyoruz.

Vekâletin kongreye hazırlık olmak üzere bastırıp dağıttığı neşriyatı, hazırladığı programı, takip ettiği sistemi görünce bu hükmü vermeme ihtimali mümkün değildir. Ziraat Vekâleti.

(Sonu: Sa. 3, Sü. 4)

İtalyanlar, Afrikada Fransaya Karşı Yeni Tahşidat Yapmışlar

Fransa, Cibutiye Asker Gönderiyor, Gazeteler, İtalyanın Seferberlik İlân Ettiği Hakkında Heyecanlı Haberler Veriyorlar

Fransız Daşvekküni Korsika ve Tunusa götüreceği kruvazör

Paris, 28 (Hususî) — M. Daladier, ya pazartesi, yahut salı günü seyahate çıkacak, Korsika ve şimali Afrika ziyareti edecektir.

Başvekil Tulonda bir kruvazöre binecek ve Korsikada yalnız bir kaç saat kalacaktır. B. Daladier, Bastia belediyesinin isteği veçhile bu şehirde karaya çıkarak bahriye nazırı B. Campinchi ve Korsikalı parlamento azası tarafından istikbal edilecektir.

(Sonu Sa. 10, Sü. 1 de)

İtalyan Talebi Romada Görüşülmeyecek

Fransa, son İtalyan taleplerini reddetmiştir. Anlaşıldığına göre, Chamberlain Roma seyahatinde İtalyan mutalebatını görüşmek salâhiyetini haiz olmayacak, bunlar şayet Romada mevzu bahis edilirse, Chamberlain bu mevzu üzerinde görüşmeyeceğini bildirecektir.

Yılbaşını Ana Gününü Yapmak İstiyoruz

Vücudumuz onun içinden çıkar, fakat biz ömrümüz oldukça onun içinde yaşarız. Busenin lezzetini, evvelâ onun yanaklarını öperek tadarız. Svilmek ihtiyacını bize duyan onun şefkati ve muhabbetidir. Biz onun eline doğarız. Ve ekseriya o bizim ellerimizde ölür.

Ondan almadığımız, ona borçlu olmadığımız hiçbir şey yoktur. O bize, bütün varını ve varlığını, senet sepet istemeden, şart, kayıt koşmadan, vade koymadan, kâr, faiz veya iade beklemeden veren fedakâr, feragatkâr bir alacaktır.

Kendisine karşı borçlu yaşamıya mahkûm olduğumuz yegâne insan odur. Fakat o bize, faizini bile ödiyemeyeceği, alacaklarımızın sonsuz minnetini hissettirmeyecek derecede.

(Sonu: Sa. 10, Sü. 1)

Muhasebeci 1700 Lira İhtilâs Etmiş

Bu İşte Üstündağa da Suç İsnat Ediliyor

Fatih Belediye şubesi muhasebecisi iken görülen lüzum üzerine azledilen Enver, hakkındaki tahkikat evrakı memurun muhakemat encümenine gönderilmiştir. İhtilâs edildiği iddia olunan para miktarı 1700 liradır.

Tahkikat evrakına göre, eski Belediye Reisi Muhittin Üstündağla, bir kaç gün önce işten el çektilen belediye muhasebecisi Kemal'in de bu meselede mesul tutulmaları icap ediyor. Çünkü iddia şudur:

Enver, Sariyer belediye muhasebeciliğinde iken hakkında tahkikata lüzum görülmüş ve 1700 liralık bir ihtilâs tahakkuk etmiştir.

Muhittin Üstündağ, belediye muhasebecisi Kemal'in rica ve kefaleti üzerine, tekemmül eden tahkikat evrakına "hıfzı, kaydıni koymuş ve mesele de böylece kapanmıştır. Bu id

(Sonu: Sa. 6, Sü. 4)

Mehmet Akif İhtifali Çok Heyecanlı Oldu

Büyük Şairin Kabrinde de Merasim Yapıldı

Bir genç Üniversiteli, kabrin temeline harç atıyor

(Yazısı 4 üncüde)

Komasyonlar Köylünün Bütün Dileklerini Etrafiyle Tesbit Etiler

Toprak Kanununun Bir An Evvel Hazırlanması, Yapılan Tekliflerin En Başında Geliyor.

Büyük Ziraat Kongresine iştirak eden bir köylü murahhas (Yazısı altıncı sayfamızdadır)

KÜÇÜK HİSLER

Yazan: Reşat Nuri GÜNTEKİN

Parti değişmez başkanının nutkunda bir cümle bana düşüncelerle dolu gördü: "Partimiz millet menfaatinde, küçük hislerin üstüne çıkabilen bütün vatandaşları tatmin edecek en sağlam prensipleri en az teferrüatle tesbit edebilmistir."

Nutku dinlemiş değilim. Fakat Partinin şirazesini büyük şahsiyetin, cümledeki küçük hisler terkibini telâffuz ederken durduğunu ve düşündüğünü tasavvur ediyorum.

— Prensiplerden hoşnut olmak için üstüne çıkılması şart olan küçük hisler hangileridir?

— Evvelâ şahsî menfaatler... Mal hırsı; para hırsı; mevki, şân, şöret, gösteriş, tahakküm ve saire hırslarımız...

— Fakat insan dediğimiz mahlûkun hamuru bunlardan yuğurulmuştur.

— Orası öyle... İnsanların en yükseklerinde de bunları - büyük dağların uçurumları gibi hattâ büyümüş olarak görebiliriz... Dikkatli bakılacak olursa ayrı neviden bir hâdiseler âlemine mensup görünen hasbî fikir ve kanaatlerde bile, nûskunu

(Sonu: Sa. 10, Sü. 1)

Filistin Meselesi

Yazan: Ömer Rıza DOĞRUL

Irakta yeni kabineyi kuran Nuri Essait Paşanın siyasetinden bahseden yazımızda, komşu ve dost Irak Başvekilinin bilhassa Filistin meselesinin, Arap birliği davasına uygun bir şekilde halletmek işine en büyük ehemmiyeti vereceğini kaydetmiştik. Tahminimizde isabet ettiğimiz, bugünkü haberlerden anlaşılıyor. Bu haberlere göre, Irak başvekil, Londra'ya gidip Filistin meselesini İngiliz ricali ile görüşmek üzere.

Nuri Essait Paşanın Filistin meselesi hakkındaki noktai nazarı, mahdumdur. 1936 da memleketimizi ziyaret eden ve yaz tatilinin mühim bir kısmını İstanbulda geçiren Nuri Essait Paşa ile görüştiğimiz zaman, Filistin bahsi üzerinde sorduğumuz sorulara cevap vermişti. Bir kere Nuri Essait Paşa, Filistin halis mahlis bir Arap yurdu olarak kalmasını lüzumuna kanidir. Ve esasen bu kanaat, bütün Arap âleminin üzerinde ittifak ettiği kat'i bir esastır. Filistinin Araplığını muhafaza edilemesi için yapılacak iş, yahudi mucacereti akını durdurulmasıdır. Gerçi müttetikler Büyük Harp sırasında Filistinde bir yahudi yurdu kurmanın taahhüt etmişlerdi.

Fakat bundan maksat, Filistindeki Arapları yurdlarından mahrum edecek yerlerine yahudi yığınlarını ikame etmek değildi. Çünkü müttetikler daha evvel Arap istiklalini ve Arap birliğini tanımayı taahhüt etmişlerdi. Arada Filistine yüz binlerce yerleştirilmiş ve istenilen yahudi yurdu da kurulmuş bulunuyor. Araplık bu yahudi yurdu bahsini bu kadar bırakmak ve bitirmek lâzımdır. Çünkü yahudi muhacereti alabildiği devam edecek olursa, Arapların Araplığı tehlikeye girecektir. Buna da, Filistin Arapları değil, bütün Araplık dünyası müsaade edemez.

Nuri Essait Paşa, bu düşüncede olduğu için iktidar mevkisine gelmez, bu meseleyi ele almış bulunuyor. Nuri Essait Paşanın iktidar mevkisinden ayrı bulunduğu sırada Filistinde kanlı hadiseler vukubulmuştu. Bu kanlı hadiselerin sebebi, yahudi muhaceretinin durdurulması, Filistin halkının kendi varlığını tehlikeye görmesi, tehlikeyi barış yolu ile bertaraf etmek için vukubulan bühtan teşebbüslerinin boşa gitmesidir. Bunun üzerine Filistin halkı kalkıp ve kendi hakkını silâhla müdafaa etmek istemiştir.

Bugün bu muharebe devam etmekte ve ne zaman biteceği de anlaşılmamaktadır. Bir aralık İngiltere hükümeti Filistin taksim ederek bir kısmını, bilhassa sahil (arapın yahudilere, bir kısmını Araplara vermek üzere) bırakmak istemiş, fakat Arapları bölünmez bir bütün saymaları yahudiler bütün Filistin kolonize etmeyi umdukları için bu projeye karşı gelmişler, neticede İngiltere de bu siyasetten vaz geçmek zorunlu kalmıştı.

Diğer taraftan Araplık âlemi de, Filistin meselesine alâkasını apacı göstermiş, ve bu Arap yurdunun fedailmesine katiyen rıza göstermişliğini anlatmış olduğu için Londra'da bir yuvarlak masa konferansını toplanması kararlaştırılmıştı. Nuri Essait Paşa bu serâit altında meseleyi ele almış bulunuyor. Nuri Essait Paşanın Mısır, Suudi Arabistan, Yemen gibi bütün müstakim Arap devletlerinin müzaheret ve müdahalesi ha'z olduğu şüphe götürmez.

Ozun için Filistin meselesinin bundan sonra daha fazla Araplar lehine bir istikamet olması beklenir.

Nevyorkta Şiddetli Bir Fırtına Çıktı

Nevyork, 28 (A.A.) — Nevyork hükümeti dahilinde bir kar fırtınası başlanmıştır. Fırtına, hareketlerinin süratle inmesini intaç etmiştir. Rüzgârın sürati, saatte 100 metreye çıkmıştır.

Buffalo mıntakasında fırtına yuvarlanarak 2 kişi telef olmuştur. Amerikanın bir çok mıntakalarında şok dalgası hüküm sürmekte. Asgari hararet rekoru, Minnesota'dadır.

İngilizler Endişede

Alman Deniz Teslihatı Hakkında Sarih Malûmat Bekliyorlar

Londra, 28 (A.A.) — Almanyanın yeni tayyare gemilerinin çok kuvvetli olması dolayısıyla amirallik mahafilinde biraz endişe hissedilmektedir.

Salâhiyyetler İngiliz mahafilinde bahri programda inşaları derpiş edilmiş yeni İngiliz cüzütamlarının ekserisinin evsafını tesbit etmeden evvel Almanların deniz inşaatı hakkında sarih malûmat beklemektedir.

Deniz mahafil, Almanyanın çok süratli bir filoya sahip olduğunu, bu sayede daha zayıf ve yahut kuvvetçe müsavi bir düşmanı harbe icbar edip daha kuvvetli bir filo ile çarpışmaktan kaçınabileceğini beyan etmektedir.

Yeni programda derpiş edilmiş olan korsan tipi sistemindeki yeni Alman tayyare gemisi, 6 inçlik 16 ve 14 inçlik 10 toplu müsellâh olacaktır. Bundan başka gemide tayyare dafii 22 ruvelver topu bulunacak ve yrdhının çok ağır olması rağmen 32 mil süratle seyredecektir.

Amerika donanmasının manevraları

Vaşington, 28 (A.A.) — Kânunusanden itibaren mühim deniz ve hava manevralarının yapılacağı Carabes'e müteveccihen bugün Amerika filosuna mensup yirmi parçalık ilk harp gemisi kafilesi Sanpedrodan hareket etmiştir. Bu manevralar beş ay devam edecektir. 123 harp gemisinden mürekkep diğer kısım ise 4 kânunusandene Sanpedrodan ve Santiyogodan hareket etmektedir. Bir hafta sonra da 500 deniz tayyaresinden mürekkep hava filosu da kendilerine tevjin edilen mahallere gidecektir. Son zamanlarda teşkil olunan Atlantik filosu Pasifik filosunun bu büyük manevralarına iştirak etmektedir.

Çin Mareşali Meydan Okuyor

Şunking, 28 (A.A.) — Umumi karargâhta toplanan Komintang kongresinde söz söyleyen Mareşal Çankayşek, demiştir ki:

"Prens Konye'nin 22 kânunusandene yaptığı beyanat Çinin politik bakımdan inkisama uğratılmasını istihdaf eden Japon entrikalarını sarih surette göstermektedir.

Tokyo'nun son teklifleri, Çin milletine düşmanın hedefleri hakkında tam malûmat vermekte ve milleti her türlü uzlaşmayı bir tarafa bırakarak sonuna kadar mücadele azminde daha ziyade kuvvetleştirmektedir."

Mareşal, bundan sonra halkçı politik Konye reisi Mavansingvey'in Hanoy'a gitmesinin Japonlarla sulh serâiti görüşmeleri yapmayı istihdaf ettiği hakkında yabancı memleketlerde dolayan şayiaları yalanlamış ve mumaileyhin sırf sihi sebeplerle ve tedavi edilmek üzere Hanoy'a gittiğini tasrih etmiştir.

Londra, 28 (A.A.) — Prens Konye'nin son beyanati hakkında tefsiratta bulunan Times gazetesi, hülâsa olarak diyor ki:

Japonya tarafından şimdi ileri sürülen barış şartlarının anlaşmazlığın başındaki şartlardan farkı yok gibidir. Şimal Çini ile Mogol koridoru mevzuu bahistir.

Çinin daha fazla kaybedecek yeri kalmamıştır. Elde kalan az bir şey de belki Japonların eline geçecektir.

Amerika teşebbüsü ile Çine açılan Amerikan ve İngiliz kredileri, bu iki memleketin Çindeki menfaatlerini müdafaaaya karar vermiş olduğu mahiyetinde telâkki edilebilir.

Tokyo, 28 (A.A.) — Hariciye Nezaretinden tebliğ olduğuna göre, Sovyet sularında Japon balık avı hakkında mevcut Sovyet - Japon mukavelesinin teccidi müzakereleri yeni senenin başında tekrar ele alınacaktır. Aspa köyü ve Dehesa dağları düş-

Almanya Yakın Şarkta Güzel Nazi Kızlarından Mürekkep Propaganda Servisi Kurmuş

Şam, 24 (Deyli Heraldin muhabiri yazıyor) — Karagâhi Almanyada bulunan Nazi Entellicens Servisine bağlı ve onun idaresi ve emri altında çalışan yüzlerce kabare kıızı, Yakın Şark memleketlerinde havadis toplamak ve Alman propagandası yapmak üzere her tarafa dağılmışlardır. Bunlardan Mısırdaki 300, Suriyede 150, İranda 100 ile 200 arası, Irakta 30 kadar bulunuyor.

Güzellikleri, zekâları ve Nazi rejimine sadakatleri bakılmıyandan seçilen bu kızlara, Hamburgta kısa fakat faydalı bir siyasi kurs veriliyor, sonra, grup grup yahut tek tek işlerine sevkolunuyorlar.

Fakat bunlar, Nazi Propaganda Nezaretinin ajan, tahrikçi ve propagandacı olarak kullandığı elemanların ancak bir kısmıdır. Bunlardan başka birçok, büyük terzilerin büyük ailelere girmelerine ve aile sularını öğrenmelerine, hattâ Kral-

lık Hanedanı ve kabine nazırları arasına sokulmalarına ehemmiyet verilmektedir. Banka kâtipleri, gemi memurları, muallimler, fotoğrafçılar, bilhassa, ticaret ajansları ve gazeteciler aynı vazifeleri görüyorlar. Yakın Şarkın her tarafında Alman seyyahlarının çoğaldıkları göze çarpmaktadır. Bunların bir kısmı, şüphe uyandırmamak için Macar veya Çek rolü oynuyorlar.

Almanyadan harice para çıkmaması için bir çok kayıtlar bulunduğu halde, bunlar bu kayıtlardan hariç tutulmaktadır. Serbest seyahat için nasal imkân bulduğunu sorduğum bir Alman yanına 5000 mark aldığı ve daha fazla alabileceğini söyledi. Almanyanın Berlin — Bağdat rüyasını canlandırdığı, onun Yakın Şarkta böyle küme küme ajan kullanmasından da bellidir. Sonra Yakın Şarkta ikamet eden herhangi Almanın Hamburgtaki karargâhtan

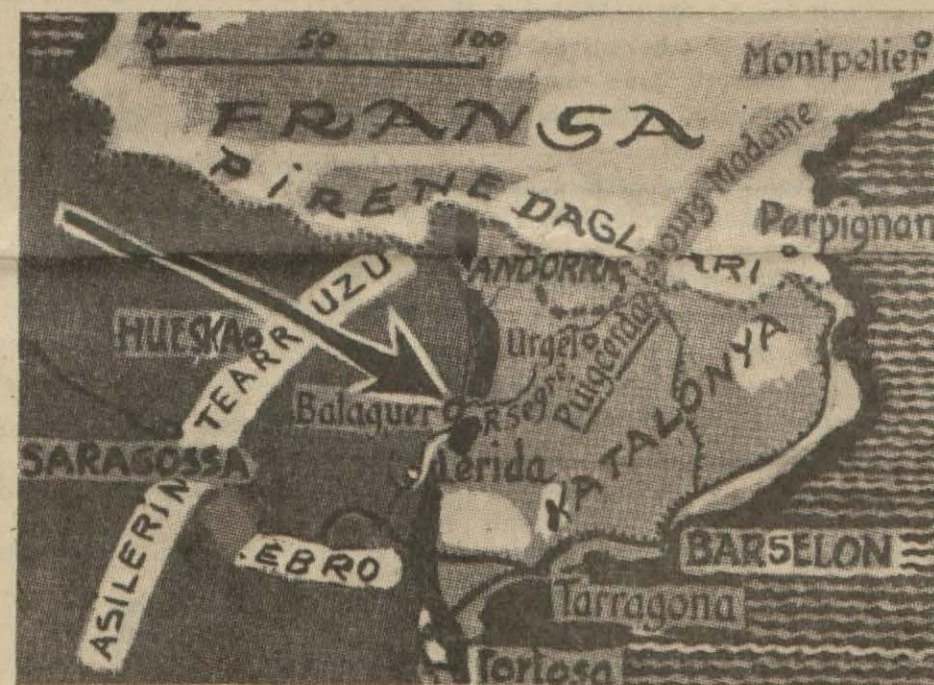
müsaade almadıkça başka bir yere gitmesine, yahut arazi satmasına imkân bulunmamaktadır.

Filistininde bir Alman sosyetesine ait arazi parçasının satılması istendiği halde Almanyadan izin alınmadığı için satılmamıştır.

Şamdaki Nadiyülârabî (Arap Klübü) Almanlar tarafından idare olunmaktadır. Ve memleketin en faal siyasi müesseselerinden biridir. Klübün âzası arasında Suriye hükümetinin birçok memurları bulunuyor.

Kısa bir zaman önce klübün müessislerinden birinin evinde 18 Alman tüfeği, 20 süngü, 8 revolver ve binlerce kurşun bulunmuş ve yakalanmıştır. Bunlar, Filistine gönderilecekti. Şamda yapılan gizli bir toplantıda baş müftinin adamlarından olan İshak Dervaze Almanyadan para ve silâh geldiğini söylemişti.

Frankocuların Taarruz Ve Bombardımanları Devam Ediyor

Son çarpışmaların vukubulduğu sahayı gösteren harita

Salamanka, 28 (A.A.) — General Franko, umumi karargâhdan verilen tebliğ, dün akşam âsi kuvvetlerin 26 kânunuevvelde o tarihi tebliğde zikredilmeyen bazı köyleri ve bu arada Masana, Asp ve Cape de la Sierra köylerini işgal ederek ayrıca 1093 esir aldıklarını bildirmekte idi.

Asi kıtaat dün de Sante Maria de Meya ile Alos Debalaguer ve Soleras işgal etmişler ve yüzlerce düşman cesedi gömmüşlerdir. Asiler bir kadar esir almışlar ve mühim miktarda harp malzemesi ele geçirmişlerdir.

Paris, 28 (A.A.) — Ayan meclisinde, İspanyol ihtilâfında İtalyanın ve Almanyanın ademi müdahale siyasetini muhil hareketleri üzerine Fransanın ademi müdahale anlaşmasının dan vaz geçmesi talebine karşı cevap veren Hariciye Nazırı Bonnet, kânunusani başlarında harici siyaset hakkında yapılacak müzakereler sırasında bu hususta beyanatta bulunacağını bildirmiştir.

Barcelona, 28 (A.A.) — Bugün öğleden sonra beş Frânko tayyaresi liman üzerine bombalar atmışlardır. Birkaç kişi yaralanmıştır.

Diğer taraftan bir çok Frânko tayyareleri bu sabah Lerida - Barcelona yolu üzerinde Tarrekayı bombardıman etmiştir. Burada da keza bir kaç yaralı vardır.

Barcelona, 28 (A.A.) — Lerida mıntakasındaki taarruzlar cenuba doğru yer değiştirmektedir. Cümhuriyetçilerin, düşmanın sağ cenahına karşı yaptıkları şiddetli mukabil taarruz, düşmanın Borjas Blancas istikametindeki tehdidini önlemiştir. Aspa köyü ve Dehesa dağları düş-

Ukranya Meselesi

Ruslar, Almanların Kuru Patırdı Yaptıklarını Söylüyorlar

Moskova, 28 (A.A.) — Journal de Moscou, Ukranya meselesinden bahsederek ezcümle diyor ki:

"Almanya bir Ukranya meselesi istemiyor."

Yeni hiçbir hâdise olmadığı halde Polonya Ukranyası meselesini münakaşa etmek arzusunu gösteriyor. Sovyet Ukranyasından da bahsedilmek isteniyor. Fakat bu hususta sebebi kolayca anlaşılabilir bir tereddüt izhar olunuyor. Filhakika Sovyet Ukranyası Sovyetler Birliğinin en zengin cümhuriyetlerinden biridir ve zaptı imkânsız kuvvetli bir istihkâmıdır.

Esasen orta ve cenubu şarki Avrupasını istihdaf eden başka emelleri gizlemek içindir ki Ukranya meselesi etrafında bu neşriyat yapılıyor. Bu, kuru bir patırdan ibarettir.

Çekler Macarları Protesto Ettiler

Prag, 28 (A.A.) — Pragsky Vecer gazetesinin yazdığına göre Çekoslovak hükümeti geçen günkü Surany hâdisesi üzerine Macar hükümetine Viyana anlaşmasına muhalif hareketinden dolayı protesto eden bir nota vermiştir.

Macar hükümeti bu notaya henüz cevap vermemiştir.

Irak Başvekil

Londraya Gidiyor

Berut, 28 (A.A.) — D.N.B. yakında Londraya gidecek olan yeni Irak Başvekil Nuri Sait Paşanın Şamda tevakkuf edeceği ve Suriye hükümetinin kendisinin şerefine bir resepsiyon vereceği bildirilmektedir.

Nuri Sait Paşa Londrada Filistin meselesi hakkında İngiliz hükümetile görüşecektir.

Suriye, Fransaya Bir Muhtıra Verdi

Beyrut, 28 (A.A.) — Suriye Başvekil Cemil Mardam bugün Fransa parlamento reisine ve Hariciye nazırına bir muhtıra göndererek Fransız-Suriye anlaşmasının Fransa tarafından tasdik edilmemesi yüzünden hâdis olabilecek vaziyet üzerine Fransanın nazarı dikkatini celbetmiştir.

Davacıyım!

Yazan: B. FELEK

Gecenin bir nisfilleyinde sokaktan gelen acı acı bir feryat ile uyukum genzime kaçtı, uyandım.

Yaş ve yağışlı kara bir gecenin içine pencereden başımı soktum. Beşinci kattan aşağı tükürür gibi baktım.

Tepeden bakılınca insanlar kapanmış muşamba fener gibi görünüyorlar.

Feryat devam ediyordu:

— Davacıyım! Polis! Polis! Ve arka arkaya heyecanlı düdüklükler ve koşuşmalar.

Birkaç bekçi ve birkaç polis te bu hengâmeye girdi. Mahalleyi ayağa kaldıran bir kadın, kesiliyordu, gibi bağırrıyor:

— Davacıyım! Davacıyım!

Bu davanın karşı tarafı açık renli paltolu bir adam. Lâfı sokağı doldursun diye kutsal gibi ses çıkarıyor. O da bağırrıyor:

— Git, git ulan, git!

Ne mümkün! Kadın kıyamet koparıyor.

— Davacıyım, davacı! Diye bağırırken ciğerleri sokağa dökülüyor.

Allah, Allah! Şu kadımcığa ne yapmışlar? Diye merak içindeyiz. Sade ben değil, feryada koşan polisler, bekçiler, gecikmiş gece yolcuları ve çığlık üzerine pijamalarının yakasını eliyle tutarak pencerelerden bakan mahalleliler, nihayet öğrendik:

— Beni itti bu herfi! Davacıyım! Dayanamadım. Beşinci kattan, Karagözün Hacıyvada bağırıldığı şekilde bağırırım:

— Biz de bu deniz karıdan davacıyız! Rahatımızı, uykumuzu kaçırdı. Nedir bu utanmazlık! Gece yarısı böyle feryat olur mu? Artık hiç mi...

Aşağıdan:

— Ne diyor bu herif! Falan tarzında lâflar oldu amma pek işite medim. Çünkü aşağıdan yukarıya ses güc geliyor.

Uzatmıyalım. Bu vaveylâ grupu caddeye çıkıp karakol istikametini tuttu. Ben de yatağıma çekildim. Lâkin gelgelelim, uyku da kaçtı. Sabaha kadar demiyeyim amma gece dört buçuk, beşe kadar gözümü kırpmadım.

Dün gece anlatmadığım derdimi şimdi bu satırlarla açığa vuruyorum.

Gece saat ondan sonra şamata yaksaktır. Ya bu şamata sabahın bir buçuğunda olursa.

Umuyorum ki; şu günlerde biraz gevşemiş olan gürlü mücadelesine bir sıkı verile, hele Avrupa şehirlerinde bile sokaklarda gezdirilmeyen yolunu kaybetmiş hatunların âvâre gezintilerine set çekilsin!

Çünkü; böyle bir fantezi feryadı bütün bir mahalleyi uyandırmaya kâfi geliyor. Fakat uykusu tedirgin olanlar, gecelikleri ile sokaklara dökülüp çığlık kahramanını polise veremediği için feryat ve akıbetleri caba kalıyor, rahatsızlık ta nafilye gidiyor.

KISA HABERLER

Ankara — Hükümet kambyo işlerinin Merkez Bankası tarafından idare edilmesini kararlaştırmıştır. Bu hususta hazırlanan kararname yakında Yüksek Tasdik arzolanacaktır.

Ankara — Yunanistanla akdettiğimiz yeni ticaret anlaşması tasdik edilmek üzere Vekiller Heyetine verilmiştir. Anlaşma bir Kânunusanden itibaren tatbik edilecektir.

Ankara — Yerin Ankaradan ayrılması mukarrer olan Fransız büyük Elçisi B. Ponsot gripten rahatsızlığı dolayısıyla hareketini bir kaç gün tehir etmiştir.

Paris — Maliye Nazırı bugün âyan meclisinde Fransanın 1939 milli müdafaa masraflarının 41 milyar frank tutacağını söylemiştir.

Paris — Mebusan Meclisi kanunlar encümeni geçen Teşrinisani grevi hâdisesinde methaldar olanların affı hakkındaki lâyhayı kabul etmiştir.

Prag — Çekoslovakya'daki komünist partisi bugünden itibaren fesholunmüştür.

Kemelerde Beşlik Kadın Türk Tebaası olmak için 35 Yaşında kocaya varmış

Meşhurlara bakan Sultanahmet birinci sulh ceza mahkemesi dün 55 yaşında bir kadının tabiiyetini tetkik etmiştir. Suçlu Arhond Meri isminde yaşlı bir kadındır.

Arhoni Meri, Yunan tabiiyetinde bir kadındır. Gizli fuhuş yaptığı ve genç kızları, kadınları baştan çıkardığı için 1937 yılında Dahiliye Vekâletinin emriyle milli hudut haricine çıkarılmıştır. Arhond Meri bir sene kadar Atınada kalmış, fakat orada İstanbulda kazandığı parayı bulama - yınca Türk konsolosluğuna müracaat etmiş ve turist olarak Türkiye'ye girebilmek için pasaportuna iki aylık vize almıştır. Bundan sonra bir vapura atılmış, İstanbula gelmiş, ikamet tezkeresi almadığı gibi polise de müracaat etmemiştir. Ya. Inuz eski işine devam edebilmek için Türk tabiiyetine geçmek çarelerini düşünmüş ve nihayet kendisinden yirmi yaş küçük olan vapur tayfalarından Ali isminde birisiyle evlenmiş, ve Ga-

latada Beyazıtveli mahallesinden bir ilmühaber olarak Türk tabiiyetine geçmiştir.

Polis, iki gün evvel bunu yakalamış ve hudut haricine çıkarılmak üzere müddeumumiliğe göndermiştir. Hâkim Reşit, dosyayı tetkik ettikten sonra suçlunun hüviyetini tesbit etti ve:

— Sen kaç yaşındasın.
— 55 yaşındayım.
— Kocan kaç yaşında.
— Benden on beş, yirmi yaş küçüktür.

— Evlenirken Aliye kaç lira drahoma verdin?
— Bu yaşta drahoma verilir mi efendim, hiçbir şey vermedim.
— Pek iyi, şimdi hangi tabiiyette-sin?

— Kocam Türk olduğu için, ben de Türk tabiiyetine geçtim.
Hâkim Reşit, kadının bu iddiasını da tetkik ederek hukuki vaziyetinin tesbiti için suçluyu ve dosyasını müddeumumiliğe iade etti.

Mehmet Akif İhtifali Çok Heyecanlı Oldu

İstiklâl Marşı Şairi Mehmet Akif'in ölümünün ikinci yılı münasebetiyle dün kabri ziyaret edildi ve Üniversite konferans salonunda bir ihtifal yapıldı, şairin hayatı, eserleri anıldı.

Havanın kapalı ve yağmurlu olmasına rağmen kadirşinas Üniversite gençliği, şairin ailesi erkânı ve dostları, sabah saat onda Edirnekapıdaki mezarını ziyaret ettiler. Akif için yapılacak kabir hazırlıklarına başlanmış kemikleri sanduka içine alınmıştı. Ziyaretçiler bir ağzdan İstiklâl Marşını söylediler. Hafız Sadettin, Akifin "Meçhul Şehit: Çanakale", manzumesinden bestelenmiş ve:

"Ey bu topraklar için toprağa düşmüş asker
Gökten cedit inerek öpse o pak alnu değer,"

beytiyle başlayan parçayı okudu. Askerî Tıbbiyeden Fethi gençlik namına bir hitabede bulunarak: "Akif, kefeni bayrak olan ölmüştür. Onu gençlik mezarının başında bayrakla kefenledi, çünkü o en çok toprağı bayrağı severdi," dedi.

Bundan sonra Doçent Ali Nihat Tarlan, Abdürrahman Naci, ve onları takiben gençler kabrin temelüne ilk harcı koydular.

Üniversitede ihtifal

Üniversite gençliğinin Akif için tertip ettiği ihtifal akşam saat 18 de yapıldı. Üniversite konferans salonu tamamen dolmuş, kürsünün üzerine şairin bir büstü ve arkasına da büyük kıtada fotoğrafı asılmıştı. İhtifale İstiklâl Marşı ile başlandı. Şairin hatırasını tâziz maksadıyla ayakta bir dakika sükût edildi. Bunu müteakip Edebiyat Fakültesi Doçentlerinden Ali Nihat Tarlan Akifin hayatı, edebî şahsiyeti üzerinde bir konferans verdi ve gençliğin bir ağzdan söylediği İstiklâl Marşını telmih ederek dedi ki:

"Onun sesidir; hançerelerinizde yekpare bir iman halinde ihtizaz eden bu ses.
Onun sesidir; ruhunuzda gökler gibi gürleyip köpüren bu çağlayan. Ben bu iman ne tunca, ne granite benzetebilirim. Elmasa benzetirim. Eğer onun ruhu ve hassasiyeti dünyalar kadar ağır ıstırap altında ezilmeseydi bu elmasa yaratamazdı. Bu çağlayan buud ve mesafe mefhumunu ezerek kadar yüksek bir iman şahıkasından dökülmeseydi ruhlarmızda bu kadar beyaz bu kadar temiz köpüremezdi."
Hatip şairin hayatını anlattı ve edebî şahsiyetini tahlil ederek sözlerine şöyle devam etti:

"Herkes bilir ki Akif aruzu Türkçeye mal etmiş bir sanatkârdır. Fikretin elinde tekâmülünün mühim bir merhalesine erişen aruzu kemal mertebesine yükseltmiştir."
Milliyetçi Akifin portresini çizen Ali Nihat, onun insanîyetin mukaddes mefhumlarına eline alıp bir bazirgân gibi pazar pazar doluşturanlardan nefret ettiğini söyledi ve ilâve etti:

"— Türkçülük cereyanının henüz sarıh ve vazih bir şekil almadığı zamanlarda Akif eserine Türk Fonetikinin bütün hususiyetlerini bilhassa İstanbul şivesinin en kıvrak ifadelerini koyabilmiştir. Fakat Akif buna rağmen Türkçülük davasını istismar etmemiştir."
Hatip, Akifi şair olarak kabul etmeyenleri dört zümreye ayırarak

hepsinin de haksız olduklarını söyledi ve bugün âbideye temel atan Üniversite gençliğinin onu unutmadığını ve unutmıyacağını kaydederek sözlerini bitirdi.

Diğer hatipler

Bundan sonra Edebiyat talebesinden Şükrü Yalçın İstiklâl Marşının güftesini, Mehmet Kaplan Çanakale Şehitleri manzumesini okudular. Tıp Fakültesi hayatı kimya asistanı doktor Adnan bir hitabede bulundu. Hukuktan Numan "Asım", den bazı parçalar, Tıptan Avni "Sait Paşa İmamı", ni Tıptan Muhittin Akif için yazdığı hitabesini okudu. Veterinerler namına bakteriyoloji enstitüsü şefi Ekrem Vardar; Akifin hayatında daima özü gibi sözü de doğru yaşadığını içinde inanan bir kuvvet, asaletten bir kaynak taşıdığını kaydederek Akifin baytarlık mesleğinde de Anadolu'nun muhtelif yerlerinde feragatli çalışmalarıyle unutulmaz hizmetlerde bulunduğunu söyledi.

Edebiyattan Raci "Mahalle Kahvesi", ni Ömer Zeki de "Bülbül", ü okudu. Ve heyecanlı bir hava içinde ihtifale nihayet verildi.

TEŞEKKÜR

Zevcim, asil muhterem babamız Denizbank doktorlarından Dr. Tevfik Öztaşın aramızdan üfülü dolayısıyla gerek cenaze merasiminde bulunmak ve gerek bizzat bizleri taziye, telgraf ve mektup göndermekle büyük kederimize iştirak eden kıymetli dostlarına müteveffa namına sonsuz teşekkürlerimizi bildiririz.

Zevcesi: Rebia - Oğulları: Hilmi, Cahit. Kızları: Nihal, Selma, Semra, Leman, Lebibe.

Yılbaşı Ana Günümüzdür

O gün annenize bir hediye vererek ona sevindiriniz.

YENİ NEŞRİYAT :

Yılbaşı Tebrikleri

Çocuk Esigeme Genel Merkezi tarafından Viyanada çok zarif bir surette bastırılan (Lüks) tebrik telgraf kâğıtları her telgraf merkezinde bulunmaktadırlar. Tebriklerinizin bu şık telgraf kâğıtları ile verilmesini isterseniz arzunuz mu memura söyleyiniz veya müsveddeminiz bir köşesine (Lüks) diye yazınız. Telgraf ücretinden başka vereceğiniz 15 kuruş maddesini temin eder. Bu suretle hem yoksul kimsesiz yavrulara yardım etmiş hem de inecelik ve zarafetin timsali olan bu telgraf kâğıtları ile dostlarınızı memnun etmiş olursunuz.

Mehmet Akif, hayatı, eserleri ve yetmiş muhabirinin yazıları — Şair Mehmet Akifin vefatının ikinci seneli devriyesi münasebetiyle bugün Âsârî İlmîye Kütüphanesi sahibi Esref Edip tarafından bu isimle yedi yüz küsur sayfalık bir eser neşrolunmuştur.

Bu eserde büyük şairin bilhassa matbuat ve mücadele hayatı tarih sırasıyla takip edilerek yazılmış, en mühim şairlerini ilham eden hâdiseler kaydedilmiş, İstiklâl Mücadelesindeki büyük hizmetleri özet edilmiş, Müsâde geçirdiği gurbet hayatı oradaki arkadaşlarından dinlenerek yazılmış, dostlarıyla olan samimî münasebetleri, nihayetsiz faizlet mekûbe-leri, yüksek ahlak ve seccesi gerhedilmiş, müntezir, gayrimüntezir bütün şir-rihleri, makaleleri, nutukları, eserleri, tercümeleri kaydedilmiş, ehil büyük şairin baştanbaşa fazilet ve mücadele ile geçen hayatı izah edilmiştir.

Bundan başka eserde yetmiş muhabirinin yazısı da vardır. Memleket mütefekkirlerinin büyük şair hakkındaki ihtisalarını, onun hayatını, eserlerini, edebî, dinî, içtimai ve siyasi fikir ve mesleğini teşrih eden yazılarını ihtiva etmek itibarıyla eser ayrıca büyük bir kıymetli haizdir.

Büyük şairin nasıl yetiştiğine dair biz-zat kendi tarafından verilen izahat ta çok kıymetli ve ehemmiyetlidir.

Togo Albümü Çıkıyor

Sanatkâr Togo, her yıl çıkardığı karikatür Albümünü bu yıl, daha zengin bir şekilde çıkarıyor. Albüm her seneki gibi bu sefer de yeni yıl ilk ve sayıyı dik-kat gazetecilik hareketi olacaktır.

Togo'nun senede bir verdiği bu kıymetli eser memleketimizdeki ve bütün dünyadaki büyük hâdiselerin neşeli bir aynasıdır. Bu aynada herkes yaşadığı bir yıllık hâdiselerle beraber kendini bulabilir.

Yalnız İsmi, Her şeyi İzah Etmeğe Kâfi Gelen

TARAKANOWA

Zengin ve Muhteşem Film Bu Akşam

S A R A Y SİNEMASINDA

Başlıyor. Baş rollerde:

PIERRE - RICHARD WILLM
ANNIE VERNAY - SUZY PRIM

Bu akşam için yerlerini evvelden aldınız.

Bu Akşam

SAKARYA Sineması

Sinema Kraliçesi

IRENE DUNNE'un

Büyük Zafer kazandı

ÇILGIN BAKİRE

Fransızca sözlü Filmini görmeğe koşanlarla dolacaktır.

Birinci Viziyon bir Film olmasına rağmen Fiyatlarda zam yoktur.

Dünyanın en büyük ve en tatlı sesli iki artist

JEANNETTE MACDONALD ve NELSON EDDY.

Senenin en güzel, en muhteşem ve en nefis filminde

SENORITA

Bugün matinelere başlıyor

IPEK Sinemasında ve MELEK Sinemasında

Orijinal İngilizce nüshası Fransızca sözlü ve orijinal şarkılı

Ayrıca: Cümhurreisimiz İSMET İNONU ve Başbakan CELAL

BAYAR Büyük Parti Kurultayında irad

etikleri nutuklar bütün tafsilâtille

Dikkat: Suvareler için yerlerinizi evvelden temin ediniz.

Katil Çoban Mahkûm Oldu

Çatalca'nın Dursun köyünde çobanlık yapan Zeynelin oğlu Recep, nisânın yirmi dördüncü günü koyunlarını otlatmaya giderken Çatalca'nın Yeniköyünden Ahmet oğlu Muradın karısı Huriye, kendisine otlatmak üzere üç oğlak vermiştir. Recep akşam üzeri avdet ettiği zaman Huriyeye iki oğlak teslim etmiş ve:

— Oğlaklardan birisini kurt kaptı, isterseniz onun yerine bir başkasını vereyim, demiştir. Recebin bir çok komşuların oğlaklarını böyle kaybetmişti ki yolda şaylı olduğu için akşam Huriyenin akrabasından Abidin, Recebin yanına gitmiş, Recebin oğlak hesabını sormuş, ters cevap alınca Recebi sopa ile dövmeye başlamıştır. Recep, bu tecavüz karşısında tabancasını çekmiş, Abidin kalbinden vurduktan sonra köyden kaçmış, tabancasını babasına teslim ederek İstanbul yolunu tutmuştur. Fakat jandarmalar kendisini Hadımköyünde yakalamışlardır.

Ağır ceza mahkemesi, dün bu davayı neticelendirmiştir. Recep 12 sene hapse mahkûm olmuştur.

Dadaylı İhsanın Katilleri Mahkemede

On beş gün evvel Okmeydanında başı taşla ezilerek öldürülen Dadaylı İhsanın katli hakkındaki tahkikat tamamlanmış ve İhsanı öldürdükleri sanılan Arap Muratla, suç ortağı kör Hasan dün müddeumumiliğe verilmiştir.

Murat hâdiseyi poliste itiraf ettiği ve cinayeti işlediği yeri de müddeumumiyeye ve sulh hâkimine gösterdiği halde dün her şeyi inkâr etmiştir. İhsana ait kanlı elbise de bulunamamıştır. Hasan ilk günden beri her şeyi inkâr etmektedir. Bununla beraber Muradın bu işi yaptığı hakkında kuvvetli deliller ve o gece İhsana beraber karşıya geçtiğini gören şahitler vardır. Müddeumumilik suçluları dördüncü sorgu hâkimine vermiştir. Sorgu hâkimi Muradı tevkif etmiş, kör Hasanı serbest bırakmıştır. Tahkikata devam edilecektir.

Bir Polisin Ölümü Şüpheli Görüldü

Emniyet müdürlüğü merkezinde istihdam edilen polis Hadi İbrahim, evvelki gün evinde başından yaralı olarak bulunduğu için Beyoğlu hastanesine kaldırılmış ve biraz sonra da ölmüştür. Müddeumumilik tahkikata başlamış ve tabiiyadil Enver Karan da cesedi muayene etmiştir. Cesedin yüzünde çamurlar görüldüğü için tabiiyadil ölümü şüpheli bulunmuş ve cesedin morga kaldırılmasına lüzum göstermiştir. Verilecek rapor, vaziyeti aydınlatacaktır.

Komşusunu Öldüren 18 Yıl Hapis Yatacak

Geçen sene Küçükpazarda Büyük Yeni handa ticaret yapan Şükrü oğlu Şakir, bir evde beraber oturdukları Şerif oğlu Nazmiyi göbeğinden ve göğsünden bıçakla yaralamış, Nazmi tedavi edilirken hastanede ölmüştür.

Ağır ceza mahkemesi dün bu davayı neticelendirmiş, Şakiri 18 sene hapse mahkûm etmiştir. Yalnız mahkeme, Nazminin ölmeden evvel Şakire:

— Evi kârhaneye çevirdiniz, dediğini takdirli hafifletici sebep saydığı için cezası on iki seneye indirilmiştir.

Tabibi Adiller Üçü Çıkarılıyor

İstanbul tabibiadilleri bir sene içinde on bin kadar muhtelif muayeneler yapmıştır. Bu yekûn geçen senelere nazaran çok kabariktır. Adliye Vekâleti işlerin çokluğunu nazarı itibara alarak yeni sene bütçesinde İstanbul için üçüncü bir tabibiadil için tahsisat koyacaktır.

İki Randevu Evi Daha

Dün iki randevu evi daha kapanmıştır. Bunlardan birincisi. Taksimde Topçular caddesinde Sakız apartmanının Ayşe Nimete ait 3 numaralı dairedir. Burada yapılan aramada Nermin ve Beruhi adında iki kadını iki erkek bulunmuştur. Ayşe Nimetin randevuculukta tamam 16 sabıkası vardır.

İkincisi de Alemarda Mehmetpaşa yokuşunda 10 numaralı apartmanın Emine ve Belkise ait birinci kadıdır.

Burada da Kadriye, Zehra, Fatma ve Gürcü adında 4 kadını dört erkek bulunmuştur. Evlerden her ikisi de mühürlenmiş ve takibata başlanmıştır.

Giresunda Bir Deli, Annesini Yaktı

Giresun, (TAN) — Keşap nahiyesine bağlı Sarvan köyünde Salbacak oğullarından Kadir, çoktanberi müp telâ olduğu akıl hastalığı yüzünden bir faciaya sebep olmuştur. Geceliyin kalkmış ve uyumakta olan annesi Kadimeyi, üzerine petrol döküp ateşlemek suretiyle, öldürmüştür. Kadir de yanmış, fakat ölmüştür.

Çekoslovakya'da sansür

Prag, 28 (A.A.) — Sansür memurları, bugünden itibaren gazete idarehanelerinde faaliyetlerini icraya başlamıştır. "Matbuat Kontrolü Muteme di", ismini taşıyan bu memurlar, şim diye kadar olduğu gibi gazetelerin geç kışmasının önüne geçmek üzere yazınları bizzat idarehanede göreceklendir.

Radyo

Perşembe, 29. 12. 1938

ANKARA RADYOSU

Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Türkiye Radyosu Ankara Radyosu

Dağa Uzunluğu

1639 m. 183 Kcs. 120 Kw.
T. A. Q. 19,74 m. 13195 Kcs. 20 Kw.
T. A. P. 31,70 m. 9456 Kcs. 20 Kw.

12,30 Müzik (muhtelif memleketlerin halk şarkıları — Pl) 13 Saat, Ajans haberleri, Meteor Ankara, 13,10 14 Türk müziği (Şarkılar ve türküler — Pl).

18,30 Müzik (Sübertin eserlerinden) 18,45 Konuşma (ziarat saati), 19,05 Saat, Ajans, Meteoroloji, ve ziraat borsası haberleri, 19,20 Türk müziği (Fasıl beyefendi — Hicazkâr fasıl) 20,20 Konuşma, 20,25 Müzik (sololar) — Muhtelif parçalar

Cümhur Başkan. Bandosundan: Plüt: (An. met Andioen) Klarinet: (Rauf Ökten) Fagot Mustafa Sesar) 21,20 Saat, Eski, Tahvilât ve Kambıyo — Nüket Borsası fiatları, 21,30 Türk müziği — (Pestrev şarkılar), 1 — Nihavent pesrevi (Tanburi Osman) 2 — Nihavent ağır semâi — Seni hüküm ezel (İsmail Hakkı Bey) 3 — Nihavent şarkı — Ne yanın kalbine baktı (Rakım) 4 — Söyle nedir balı abanı (Hacı Arif Bey) 5 — Suzınak şarkı — Müptelâyı derd olan diller (Dr. Şükrü Osman) 6 — Rast şarkı — Gülşen ebatı (Abdullah Efendi) Okuyan — (Mustafa Çağlar) Okuyan — Safiye Tokay 9 — Mehur saz semâisi 9 — Giriş taksimi (Kemal Niyazi) 10 — Hicaz şarkı — Bilmiyorum bana ne oldu — (Şevki) 11 — Karagöz şarkı — Yeter çeşmanla saydettin dil avarıyı — (Ufî Ahmet) 12 — Karagöz şarkı — Bilmen ki sefa neşe bu ömürün neresinde (Hacı) 13 — Hüzm şarkı — Aqman Aqman — (Mehmet Nasip) 14 — Hüzm şarkı — Küşade talim — (Şevki) 15 — Hüzm saz semâisi — (Kanunî Mehmet Bey) Çalanlar: Vecihe, Fahre Perisan, Refik Fersan, Kemal Niyazi Seyhan.

22,30 Müzik (küçük orkestra) 1 — Ljarsienne No. 1 Pastoral (Bizet) 2 — Vir-lissienne No. 2 Pastoral Traume (R. Sicz yas ki) 3 — İddilio — Entermeezo — (Solari) 4 — Du, Du... Der Zigeunerprimas (E. Kalman) 5 — Gopak (Moussorgski) 6 — Aubade du Berger (Aletier), 23,30 Müzik (opereler — Pl) 23,45 24 Son haberler ve yarınki program.

SENFONLER:
2115 Etkres: Senfonik konser.

HAFIF KONSERLER:
6,45 Bükres: Sabah neşriyatı. 7,30 Varşova: Plâk (8,15: Keza). 7,10 Berlin kısa dalgası: Hafif musikisi (8,15: Devamı). (10: Sarkı ve dans). 7,15 Prag: Sabah neşriyatı. 10,30 Berlin kısa dalgası: Bü-neşriyatı. 10,30 Berlin kısa dalgası: Hafif musikisi (14,15: Devamı). 13,10 Bükres: Lucesfarül orkestrası. (14,30: Devamı). 16,30 Varşova: Orkestra konseri. 16,45 Berlin kısa dalgası: Karışık büyük program. 17,10 Bratislava: Stüdyo orkestrası (17,40: Keza). 17,45 Berlin kısa dalgası: İş sonu konseri (18,50: Keza). 18,30 Peşte: Stüdyo orkestrası. 20 Varşova: Karışık konser. 20 Berlin kısa dalgası: Büyük bando marşka. 20,20 Peşte: Plâk konseri. 21,10 Berlin kısa dalgası: Hafif musikisi. 21,10 Brno: Orkestra konseri. 23 Peşte: Çigan orkestrası. 23,15 Bükres: Lokantadan konser nakli. 23,45 Peşte: İşsizler orkestrasının konseri.

OPERALAR, OPERETLER:
21 Prag: Halk operalarından parçaları. 22,10 Peşte: Stüdyo piyesi.

ODA MSİKİSİ:
20,25 Prag: Salon kuarteti. 23 Varşova: Kuartet tarafından klâsik Viyana musikisi.

RESİTALLER:
17,20 Varşova: Org resitali. 18,40 Prag: Piyano musikisi. 19,17 Bükres: Sarkılar. 19,30 Varşova: Trampet, saksofon. 20,40 Bükres: Sarkılar. 22,30 Varşova: Noel şarkıları. 22,15 Berlin kısa dalgası: Bal-ladler (Schumann, Schubert, Brahms).

DANS MUSİKİSİ:
12: Berlin kısa dalgası:

Aleni Teşekkür

Yüksek hazakati sayesinde vaktinde yaptığı muvaffakiyetli bir müdahale ile anneciğimin hayatını kurtaran Cerrahpaşa hastanesi operatörlerinden Bay Doktor Hâzım Bumine âleni minnettarlıklarımızı, hastalığım seyri esnasında gösterdikleri şefkat ve ihtimandan dolayı Şişli Şifa Yurdu sahibi Bay Doktor Nazım Armano ve Başheşire Bayan Dürdane ile bütün hemşirelere candan teşekkürümü müzüm iblâğna muhterem gazetesinin delâletini dilerim.

Selâmi Bilsel

TEPEBAŞI
DRAM KİSMİ
29 - 12 - 938 Perşembe
günü akşam saat 20,30da
ASMODE
İSTİKLÂL CADESİ KOMEDI KİSMİ
29-12-938 Perşembe günü akşamı
saat 20,30 da
MUM SÖNDÜ 5 perde

HALK OPERETİ
Bu akşam saat (9) da
(RAHMET EFENDİ)
büyük operet
Büyük Macar balesi.
Her Perşembe HALK
gececi

Cumartesi ve Pazar
matine saat (15) de

TAN

Gündelik Gazete

TAN'ın hedefi: Haber de, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimi olmak, karlın gazetesi olmaya çalışmaktır.

ABONE BEDELİ		
Türkiye		Enebi
1400 Kr.	1 Sene	2800 Kr
750 "	6 Ay	1500 "
400 "	3 Ay	800 "
150 "	1 Ay	300 "

Milletlerarası posta ittifadına dahil olmayan memleketler için abone bedeli müddet sırasıyla 30, 16, 9 2,5 liradır. Abone bedeli peşindedir. Adres değiştirmek 25 kurustur. Cevap için mektuplar 10 kuruluk mülkiyeti lazımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

Yol mu, Tiyatro mu?

Muharrir, suali yanlış soruyor, yol mu, tiyatro mu değil; ekmeğe mi, tiyatro mu? diye soracaktır.

Medeni bir adam için musiki, tiyatro ve sanat ekmeğe kadar büyük bir ihtiyaçtır.

Avrupada tiyatro, opera kapılarında bilet almak için kar altında kuyruk yapıp bekleyenlerin çoğu, o günkü ekmeğe parasını arttırarak tiyatro görmeye veya musiki dinlemeye gelen üniversite talebesidir.

Meşhur hâdisedir:

Cihan Harbinin sonlarına doğru Viyanada kıtlık başlamıştı. Halka ihtiyaç nisbetinde ekmeğe verilemiyordu. Halbuki belediye hâlâ, operaya mühim bir para vererek yardım etmekte devam ediyordu. Bazıları belediyeye müracaat ettiler. "Halkın aç kaldığı bir zamanda operaya tahsisat vermek gülünç olur. Bu para ile halka ekmeğe dağıtılsın," dediler. Viyana belediyesi şu cevabı verdi:

— Viyana halkı ekmeğe kadar musikiye de muhtaçtır! Opera tahsisatını kesemem!

Filhakika opera kapısında bekleyenler, ekmeğe fırınları önünde kuyruk yapanlardan fazlaydı.

Yol mu, tiyatro mu diye soran muşehre yol da lazımdır, tiyatro da. Yolsuz bir şehir olamaz, fakat tiyatrosuz bir şehir de, şehir sayılamaz. Eski Atınan asfalt yolu yoktu, fakat tiyatrosu vardı.

Eski Atınada hastane olup olmadığını bilmiyoruz, fakat tiyatro olduğunu iyi biliyoruz.

İnsanı, yalnız midesine yaşayan iptidai bir mahlûk haline indirmek, kültürü ve medeniyeti inkâr etmek olur.

Biz yola da, hastaneye de, tiyatroya da, konservatuvara da muhtaçız. Hepsini birden yapmağa mecburuz. Birini öne alıp, ötekini arkaya atamayız.

Vali Soylüyor

Vali Lütfi Kırdarın İstanbulda gördüğü kusurlar hakkında belediyelere yaptığı tamim, gazetelerin eski vali hakkındaki tenkitlerinde ne kadar insafli hareket ettiklerini gösteren bir vesikadır.

Bütün bunları bizler de görüyor, zaman zaman yazıyorduk. Fakat gazetelerin bu hareketi hoş görülüyor, tenkit edenlere suiniyet atfedilirdi.

Gazeteci memleket vazifelerinde titiz hareket etmeğe mecburdur ve Celâl Bayarın dediği gibi, gazeteci hükümetin fahri müfettişidir. Görüşlerimizde bazı kusurlar olabilir. Fakat bunu da hüsnü niyetimize bağışlamak insaf icabı olur.

Hepimizin maksadı şehrin güzelleşmesi, ilerlemesi ve temizlenmesidir. Maksat bu olunca yapılan neşriyat hüsnü telâki edilmek lazım gelir.

Ceyhanda Bir Kız Diri Diri Yandı

Ceyhan — Asmalı köyünde okutur Basri Uzel'in çiftliğinde bir yanmış olmuştur. Çiftlikteki ev geceliğin tutuşmuş, içindekilere yedi yaşlarında bir kız ve 36 koyun kurtarılmıyarak yanmıştır. Eve harıçten kundak sokulduğu anlaşılınca da faili henüz bulunamamıştır.

Türkiye Ziraat Siyasetinin Esas Meseleleri Hakkında Bazı Düşünceler

Yazan:

Pr. Dr. Kristiansen Veniger

Türkiye ziraat siyasetinin vazifeleri bilhassa güçtür. Türk köylüsü Osmanlı hükümeti zamanında yüzlerce sene istismar edilmiş, köylünün mesleğinin teşvikine ehemmiyet verilmemiştir. Bu na zirai istihsal şartlarının çeşitliliği de inzımam etmiştir.

Ziraat siyasetinin daimi muvaffakiyeti için en başlıca şart uzun zaman için plânlanma ve işlerin tatbikinde devamdır.

Türkiye ziraat siyaseti için mevcut esaslar

İklim — Muhtelif mıntakalarda iklim farkları yeni bölge taksimatına sebebiyet vermiştir. Halihazırda 10 bölge ve 30 alt bölge tesbit edilmiştir. Bunların istihsalat için mühim olan mevzii iklimler mevcuttur.

Nüfus — Türkiye nüfusu 16.158.018 insandır. Beher kilo - metre murabbama vasatı olarak 21 kişi düşmektedir. Bölgelerde nüfus kesafeti 41,6 ile 11,0 arasında değişmektedir. Şark Anadolu - lusunda beher kilometre mu - rabbanda oturan nüfus miktarı bazı yerlerde bire düşmektedir.

Köy nüfusu %76,1. 10 000 nüfuslu şehirlerden daha az nüfuslu olan yerlerde oturanlar bütün nüfusun %83,2 sidir.

İş ve güç sahiplerinin %81,7 si ziraatle meşguldür.

Türkiye nüfusunun yaş piramidi (şekil ile mukayeseli) çok geniş bir kaideye ve çok sivri bir zirveye maliktir. Gelecek seneler içerisinde çok kalabalık olan doğum sınırları iktisadi hayata gireceklerdir. (Rapor 2-ye bak).

Yeni yazıların kabulü ile okuma, bilhassa gençler arasında, çok yayılmıştır. Okuyanlar 1927 ile 1935 arasında yüzde 127 artmıştır. (Şekil ile mukayese). Fakat buna rağmen ziraat siyasetinin bugün işletmelerin başında bulunan köylerin henüz okumak bilmediklerinin hesaplanması lazımdır.

Köylünün geliri

Köylünün geliri çok azdır. Bütün memleket vasatında beher köylü ailesine isabet eden gelir miktarı 15 Türk lirasıdır. Orta Anadolu için vasatı olarak 10 lira hesap etmelidir.

Mülk taksimi birçok mıntakalarda henüz karışık vaziyettedir. Bu vaziyet föyde arzu edilmeyen emniyetsizliklere ve birçok münazaaalara sebep olmaktadır.

İşletme şekli olarak küçük işletme, bazı yerlerde de cüce işletme hâkim vaziyettedir.

Pazar vaziyeti

İç pazar için karakteristik olan nokta gıda istihsalatının yüzde sekseninin ziraatin ken di tarafından harcanmasıdır. Mahsul temevvücatı ticarete sevkedi-

len %20 üzerinden bilhassa fazla hissedilmektedir. Büyük pazar olarak yalnız nüfusu 100.000 den fazla olan üç şehir, mevzuubahs olabilir. Bu şehirlerde, bütün nüfusun %6,4 ü yaşamaktadır.

Bütün ihracatın %90 mını zirai mahsuller teşkil etmektedir. Son iki sene zarfında Türkiye'nin bütün ihracatının %15'ini zirai mahsuller teşkil etmektedir. Karşılığı ile örtülmüştür.

Memleketin her tarafında gelişmiş (muvasale) vaziyetinin iyileşmesinden bilhassa demir yollarının genişlemesinden ziraat çok faydalanacaktır.

Köylünün istihsal vasıtası

Toprak, neş'et ettiği taşakime göre çok değişiktir. Umumiyetle ümüğe, azotca ve nebatlar tarafından mas edilebilecek fosforca fakirdir. Birçok yerlerde toprak mahvolmak tehlikesine maruzdur. Köylünün çeki hayvanlarının büyük bir kısmı küçük ve kabiliyetleri azdır.

Modern alet ve makineler, bugün, köylüler tarafından çok az kullanılmaktadır. Tohumluk olarak ekseriya yerli Populationlar kullanılmaktadır. Şeker pancarı ve biraz da aspir müs tesna olmak şartıyla hemen hemen yeni kültür nebatları mevcut değildir.

Tohumluğun kalitesi ekseriya gayri kâfidir. Buğdayda sürme sevi 20 - 23 milyon liralık zarara sebep olmaktadır.

Gelir hayvanları da fena gıdalandırılmıştır ve yemleri kâfi değildir. Bunun değişmesi ancak yem mesalesinin esasında yapılacak islahat ile kabilirdir. Sulamadan, mahsulün artması için, henüz plânlı bir şekilde istifade edilmemektedir. Konya civarında - ki büyük tesisat iyi işlemektedir. Köylerde küçük sulama işleri henüz çok iptidaidir.

Ziraatin bugünkü istihsalatı memnuniyeti mucip değildir. Hatâ normal senelerde bile Türkiye'nin gıdalanma sistemi küçüktür.

İhraç edilen mahsul büyük temevvücatı göstermektedir. Tütün 1934-13, 1937-44 milyon lira temin etmiştir.

Kuraklıkla mücadele

Bütün ziraat mahsullerinin iyileştirilmesi ve fazlaştırılması birinci vazifedir. İlk iş olarak iç Anadolu'da kuraklıkla mücadele gelir.

Kuraklığın üç şekli vardır: 1.

Yağış miktarı normal fakat yağış taksimatı gayri müsait olan seneler. Bu seneler az veya çok mahsule zarar verirler (misal 1935). 2. Tek tek olan extreme kurak seneler. Bunlar mahsule çok zarar verirler (1845, 1887, 1928). 3. Kurak devreler. Bunlar bir - birini takip eden gayri müsait senelerdir. Bu devrelerde yağış az, meze büyük açlıklara, hayvanatın mahvına ve ekseriya tehlikeli hastalıkların zuhuru sebepleri olur. Kurak devreler köylünün istihsal kabiliyetini ekseriya ileriki seneler için de hırpalar.

Kuraklıkla mücadeleye derhal başlanması icap ederdi. Mücadele vasıtaları: Modern kuru ziraatın kabulü. Su menbalarının köy küçük sulamaları için tutulup istifadeye konulması...

Kurak seneler bilhassa kurak devreler memleketin ekmeğe ihtiyacının dahilden teminini imkânsız bir hale koymakla aynı zamanda istihsalın çok azalması ile bütün iktisadi vaziyeti hafifletmektedir. Bunun neticesi olarak ekmeğe hububatın ithali icap etmekte ve dolayısıyla bir müddet için bu bakımdan harice bağımlıya sebebiyet vermektedir.

Hususi şartlardan azami istifade

Dünya piyasası için mühim olan kültür nebatlarının teşviki istihsalde plânlı olarak tat - bik edilmelidir. Bir taraflı satış teşviki istihsalde kötü vaziyetlerin husulüne, bununla beraber toprak kuvvetinin azalması büyük zararlara ve haserelerle hastalıkların çoğalmasına sebep olur. Şim diye kadar dünya piyasası için yetiştirilen nebatlardan daha baş - ka nebatlarda Türkiye'de muvafikiyetle yetiştirilebilir.

Sulama, daha geniş sahaları, kıymetli, hususi kültürler için istifade edilecek bir hale koyabilir.

Kuraklıkla mücadele

Kuru ziraatin kalkınması için esas olan usuller malumdur. Esas itibariyle gayet basit ve açık işlerle başlanmalıdır. Bu işler: 1. Tohumluğun ilâçlanması ve temizlenmesi. 2. Köylerde küçük sulamalar için imkânların temini. 3. Çiftlik gübresinin gübre olarak kullanılması.

Köylü işletmelerinin ilerletilmesi için icap eden masraflardan hükümet yalnız, bu işlerin teşvi-

ki için muhakkak lazım olan ve kendi gönderdiği memur masraflarını deruhte eder. İcap ederse hükümet köylüye ucuz kredi temin eder. Bazı ahvalde muhafazakar seneler. Bunlar mahsule çok zarar verirler (1845, 1887, 1928). 3. Kurak devreler. Bunlar bir - birini takip eden gayri müsait senelerdir. Bu devrelerde yağış az, meze büyük açlıklara, hayvanatın mahvına ve ekseriya tehlikeli hastalıkların zuhuru sebepleri olur. Kurak devreler köylünün istihsal kabiliyetini ekseriya ileriki seneler için de hırpalar.

İhraç mahsulünün teşviki

Anadoluda bazı nebatların ziraat için mevzii, tamamiyle hususi ve dünyada tek bulunan şartlar mevcuttur. Bu imkânlardan tamamiyle istifade edilmelidir. Yeni nebatların ekilmesi yahut malûm olanların iyileştirilmesi iyi işlenmiş bir plânla, iktisadi ve teknik şartlar gözönünde bulundurularak icra edilmelidir.

Köylünün teşviki için icap eden metodlar ecnebi memleketlerden alınmalıdır, bilâkis Türkiye'de ameli işlerden meydana çıkarılmalıdır. Bunlar, her bölge için köylünün hususiyeti ve istihsaline nevine göre muhtelif olabilir.

Türk çiftçisi tipik bir köylüdür. O, muhafazakar ve yeniyeni karşı fevkalâde itimatlıdır. Her şeyden evvel çok fena olan eski tecrübelerinden dolayı her yaban cıya bilhassa her memura karşı çok ihtiyatlıdır.

Toprağın kontrolü ve toprak muhafazası usullerinin hazırlanması için bir toprak deiresi tesisi.

Ziraat siyasetinin müstakbel lerleyişini hazırlamak ve lüzumu olan usulleri taharriyat ederek tesbit etmektir. Orta Anadolu kurak ziraatı için taharriyat bu vazifeyi geniş miyasta yapmıştır. Ziraat siyasetini tatmin etmek ve muvaffakiyetli taharriyat için muhakkak lazım olan en ön şart parçalı ve müsavi çalışmaya mâni olmaktır. Her araştırma kolu merkezi olarak toplanmalı ve memleketin ihtiyacına göre tanzim edil melidir.

Çanakkalede Bir Yaralama Vakası

Çanakkale, (TAN) — Birçok suçlardan dört sene hapse ve dört sene emniyet nezareti altında bulundurulmuş mahkûm olan Afyonlu Mehmet, yeni bir meseleden dolayı karakola çağrılmış, isticvap edilirken kaçmıştır.

Polisler, metresinin evinde buldukları Mehmedî karakola götürmek istemişler, fakat Mehmet, "nedir sizden çektiğim!," diye nâra atarak elinde balta olduğu halde polislere hücum etmiştir.

Yakalanan Mehmet, meşhûr suçlar mahkemesince 14 ay hapse mahkûm edilmiştir.

GÖRÜŞ

Valiye Zaman Bırakalım 29.12.38

Yazan: Sabiha Zekeriya Sertel

İstanbul konservatuvar ve tiyatroya yaptırılması fikri matbuatta bir mesele oldu. Zaruri ihtiyaçlara önce cevap vermek iddiasında bulunan bir yazarının, hemen teessüf ve tenkide geçiş fena akisler yaptı. Bunun sebebi de henüz daha iş başına geçen, henüz daha tetkik ve teftişte bulunan bir adamın, her hangi bir düşüncesini ilk kalemde baltalamak teşebbüsüdür.

İstanbul Valisi hakkında henüz daha hiç bir hüküm veremeyiz. Bu ilk teşebbüslerini bir hamlede alkışlamak dalkavukluk, tenkide geçmek menfi harekettir. İstanbulun imarı hakkında her kafadan bir ses çıkıyor. Bu bir anarşidir. Madem ki, şehircilik artık bir ilim işidir, bu işi, mesuliyetini üzerine alan adama vermek ve bunu başarması için de ona zaman bırakmak mecburiyetindediriz. On iki sene bekledik, daha bir sene bekleyemeyiz mi? Yeni Vali, plânını, programını yapmış, icraata geçsin, eğer icap eden zamanın sonunda yanlış hareketlerini, zararlı hareketlerini görürsek, şehrin ve memleketin menfaati namına tenkit hakkımızdır.

Bugün yapacağımız iş, valinin muvaffak olması için, eğer bildiğimiz bir şey varsa, samimiyetle bunları yazmak, onun işini kolaylaştırmak için bazı ikazlarda bulunmaktır. Yoksa her hangi bir teşebbüsü, hoşumuza gitmiyor diye aluvah etmek değildir. İstanbul konservatuvar lazım mı? Müsade ediniz de bunun kararını, İstanbul plânını yapanlar, İstanbul şehrinin, iktisadi, içtimai terakkisini hızlandırmak için ilmi usullerle plân çizenler versin. Bu plânı karşımızda gördükten sonra, tenkit, matbuat hürriyetinin bize verdiği bir haktır. İlmî bir metodla hareket eden bir heyet, tenkidimizde bir kıymet bulursa, ilmi ve mantıklı esaslar bulursa kabul eder, bulmazsa, yan çizer. Fakat her ferdin arzusunun sıralayıcı ieraata geçecek bir vali, en çok tenkide lâyık olan adamdır. Şehrin imarı, şehrin terakki ve inkişafı, şehrin güzelleşmesi, şehrin refahı hepimizin hüsnü niyetle birleşip yapacağımız bir iştir. Bizim için, bu kadar güç ve muazzam bir işi üzerine alan valinin önüne gölge gibi geçmek değil, ons esaretle yürümesi için yol vermektedir. Zaruri ihtiyaçlarımız çok ve pek çoktur, fakat bunlara da cevap verebilmek için plânlı, ve ilim kafasıyla çalışmak lazım. Eğer bir zaman sonra işlerin olduğu yerde saydığı, yapılanların zararlı işler olduğunu görürsek, yine samimi endişelerle bunları tenkit te vazifemizdir. Fakat bu tenkidin samimi olması için valiye zaman bırakmak lazım.

Keten ve Pamuk Ekimine Başlanıyor

Çanakkale (TAN) — Ziraat Vekâletinin yardımları ile, Gelibolu Lâpseki ve Eceabat kollektif fidanlıklarının kısa bir zamanda inkişafı temin olunmuştur.

Meyvalı ve meyvasız yüz binlerce fidan satışa çıkarılmıştır. Ezine ve Körgöz bataklıklarının müsait yerlerinde söğütler ve hususi muhasebe namına istihlak edilecek sahada beş yüz bin kavak yetiştirilmesi için lazım gelen tedbirler alınmıştır.

Hamdibey ve Pazar köy mıntakalarında çok miktarda bulunan yabancı kızılçak ağaçları aşlanmaktadır. Yenice mıntakasındaki yabancı kestaneye ağaçları da martta aşlanacaktır. Çiftçilerin tohumları, getirilen makinelerle temizletirilmiş, manta ri hastalıklarının önünü almak için de tohumlara ilâç tatbik olunmuştur.

Muzir hayvanlarla ve bilhassa domuzlarla bu sene daha çetin bir mücadele girişilecektir. Mıntakamız yeni bir varidat temini için köylüye parasız keten tohumu verilerek tecrübelerle başlanmıştır.

Çanakkale mıntakası bu sene pamukçuluk mıntakası içine alınmış ve emsâit olan Akala cinsi pamuk tohumu tedariki için teşebbüslere girişmiştir.

Ziraat Kongresinde İkinci Gün

Köylünün Dilekleri Ve İstekleri Tesbit Edildi

Ankara, 28 (TAN Muhabirinden) — Büyük Ziraat Kongresi azaları, Büyük Millet Meclisinde muhtelif komisyonlara ayrılarak bugün saat 9,30 da ve saat 13,30 da olmak üzere iki celse akdettiler. Mazbata muharrirleri ile konuşum, komisyonların bugünkü faaliyetleri ve umumî heyetten ve hükümetten dilekleri hakkında aldığım malûmatı aynen bildiriyorum.

Topraksız köylüye toprak

Mevzuat, dilek, zirai kredi ve zirai sigorta komisyonu tarafından gözden geçirilen mevzuların başlıcaları şunlardır:

Topraksız köylüye toprak tevzii ve dağınık toprakların birleştirilmesi meselelerini de ihtiva edecek olan Toprak Kanununun bir an evvel hazırlanıp çıkarılması, ziraatin âletle yapılması, toprağın pullukla sürülmesi usullerinin teşvik ve tammimi, çiftçinin elle kullanabilecek veya herhangi bir vasıta ile tahrik edecek makine ve bunların yedek parçalarının, ve büyük çiftçiye traktör ve diğer makinelerin ucuzca ve uzun vade ile temini, mazot, gaz vesair muharrir kuvvet temin eden madde fiyatlarının ve gümrük resimlerinin hafifletilmesi, memlekette ithal olunacak zirai makinelerin her muntakanın hususiyet ve ihtiyaçlarına göre devletçe muayyen tiplere irca ve makine satışı yapacak müesseselerin her yerde ve mahallî ihtiyaçları tatmin edecek surette tamirhane açması ve yedek parça bulundurulması, memlekette sun'î gübre fabrikalarının kurulması, köylüler arasındaki arazi ihtilâflarının cezri surette ve âcilen halli için hususî tedbirler derpiş edilmesi zirai kredi mevzuunda faiz nisbetlerinin yüzde 8,5 tan yüzde ikiye en çok üçe indirilmesi, istihsalin yıllık devamlı masraflara taallük edenlerden gayri ihtiyaçların da uzun vadelerle karşılanması, kredi kooperatifleri faaliyetinin Ziraat Vekâletinin daha yakın mürakabesine tâbi tutulması gibi muhtelif işler görüşülmüş ve umumî heyete tevdiine karar verilmiştir.

Yeni ziraat usulleri

Tarla ziraati komisyonu şu kararları vermiştir:

Her muntakaya göre kuru ziraat usullerinin tabiki, kuraklıkla alakalı bölgelerde bu işin tecrübe edilip yapılması, hayvan gübrelere mahrukat olarak kullanılmaması, gübrelere iyi bir şekilde muhafaza şekilleri, yeşil gübrelere tamami, muntakalara göre en uygun nebatların tesbiti, ucuz gübre temini, tabii küherçileden istifade imkânlarının aranması, Karadeniz muntakasında bir kimyevi gübre fabrikasının kurulması, yurt nebatlarının ıslahı için muhite en uygun tohumluklar seçilmesi, iç ve dış piyasaların istediği tiplerin tesbiti, tohum ıslah istasyonlarının çoğaltılması, memleketin tohumluk ihtiyacını temin için büyük mikyasta üretim çiftlikleri teşkili, Türkiye'nin hububat için devamlı ve rekabete kabiliyetli hububat ihracatçı mevkiine getirilmesi, en uygun randımanlı tiplerin seçilmesi, istihsal ve satış usullerinin ıslahı, çiftçinin bu mevzular etrafında artırılması, ıslah istasyonlarının iyi ve yüksek vasıflı tohumlukların bütün çiftçilere yayılmasını temini, hububat ihracat ve istihsal yerlerindeki siloların çoğaltılması, nakliye masraflarının azaltılması, büyük şehirlerde ekme imalatının fabrikalaştırılması, büyük istihsal merkezlerinde un fabrikalarının kurulması, Ankara'da büyük bir zirai âletleri fabrikasının açılması, her bölgeye uygun zirai makinelerinin ayrılarak tamim edilmesi.

Ziraat kongresine iştirak eden çiftçi murahhaslar

Zeytincilikte ise, mevcut mahsuldar zeytinliklerin verim kabiliyetlerinin artırılması, yabancı zeytinliklerin mahsuldar bir hale getirilmesi, yeniden zeytinlik tesis edeceklerin ihtiyacı olan fidanların temini, yağ istihsal işlerini rasyonelize ederek yağ randımanını ve yüksek kalitede yağ istihsal nisbetlerinin artırılması ve istihsal maliyetlerini düşürecek tedbirlerin alınması, sofralık salamuraya zeytin ihrar işlerinin standartlaştırılması, müstahsil arasına fennî zeytincilik kültürünün yayılması, bağcılıkta rekabete kabiliyetli, yüksek kalitede kuru üzüm istihsalı, ve ihraca elverişli külliyyetli yağ üzüm yetiştirilmesi, filokseral muntakaların fidan ihtiyacının devlet eliyle temini filokserasız muntakalarda da standart tiplerinden köklü fidanın devlet eliyle temini, kükürt ve göztaşı vesaire ilaçlar üzerinde müzakereler yapılmıştır.

Zirai sanatlar komisyonu

Ziraat sanatları komisyonu bugünkü toplantısında ipekböcekçiliği, arıcılık, şarapçılık, biraçılık mevzuları etrafında görüşmüştür. Şarabın istihlak vergisinin indirilmesi, imal ve satışın serbest olarak yapılması, konservecilikte Akbanka geçecek olan devlet ziraat işletmesi teşekkülünün şimdilik Bursada bir konserve fabrikası tesisi ve memleketin sebze ve meyve vaziyetine göre diğer yerlerinde de fabrikalar tesisi, bira fiyatlarının azami bir şekilde ucuzlatılması ve Türk birasının memleketin her tarafına yayılması, şarap ve biraçılıkta kullanılan fıçı sanayiinin tesisi görüşülmüştür.

Açlık komisyonunda

Açlık komisyonunun verdiği kararlar şunlardır:

Açlık raporuna ait umumî ve detaylı hatlar tamamen kabul edilmiştir. Bu arada Ziraat Vekâleti tarafından tay depolarının tesisi, millî Müdafaa Vekâletinin seyyar ve daimî at mübayaası komisyonlarının teşkili ve Millî Müdafaa Vekâletinin at yetiştirme çiftlikleri ile uzun vadeli mukaveleler akdi, atl sporun muhtelif şubelerinin gençliği ihata eden bir teşkilât haline getirilmesi ve bir elden idare edilmesi.

Ziraat Vekâletine müsait olan mahallerde yardım yapmak suretile halk tay depolarının meydana getirilmesi, ıslahı hayvanat kanununun yeniden tanzimi, at yetiştirme organizasyonu işlerinin biran evvel ikmalî, zirai eğitimler kursunda ve ayrıca halk ve köylere hayvan bakımı vesaire hakkında kurslar açılması, hususî vesikalı aygır sahiplerine prim verilmesi, uzun taylar yetiştiricilerine fennî ahır yapımları için orman idaresince katıyata müsaade edilmesi ve kereste verilmesi, ılgı sahiplerine müsait şartlarla aygır temini.

Bağ, bahçe ziraati

Bağ, bahçe ziraati komisyonu bugünkü toplantısında bağcılık, meyvecilik, zeytincilik meselelerini müzakere ve kabul etmiştir. Bu esaslara göre, meyvecilikte memleketimizde hariç piyasalarla rekabete edebilecek yüksek kaliteli meyve istihsalı, ihraca elverişli fazla miktarda meyve yetiştirilmesi, meyveciliğin yüksek randımanlı ve en iyi vasıflı meyve çeşitlerimize hasrı, kültür, istihsal ve satışa hazırlama metodlarındaki noksanlarımızın giderilmesi, çiftçimizin ihtiyacı olan fidanların standart tip olmak şartıyla devlet eliyle temini, meyvecilik bilgisinin halk arasında yayılması gibi mevzular görüşülmüştür.

Fazla yağ özümünden satılmayanların şarap yapılmasına tahsisi de bu arada istenmiştir.

Sığircılık komisyonu

Sığircılık komisyonu şu mevzular etrafında görüşmüştür: Memlekette mevcut dört mahallî sığır ırkının et ve süt verimlerinin artırılması, İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerle Garp muntakasının süt ve et ihtiyacını kolaylıkla temin etmek için Montafon sığır ırkının yetiştirilmesine devam edilmesi, memleket kâfi miktarda devlet damızlık yetiştirme müesseselerinin küşadı sığirciği ilerlemiş bölgelerde ıslah organizasyonlarının yapılması, köylüye mal etmek için örnek köy ve örnek yetiştiricileri teşkili, ıslah işlerinde muvaffak olmak için hayvan yemlerini mer'a ve çayırın ıslahı.

Diğer komisyonlarda

Koyunculuk ve tiftik komisyonunun müzakere ve kabul ettiği esaslar şunlardır:

Koyun ve keçilerin sayım vergisinin tenzili, Merinos yetiştiren muntakalarda yetiştiricilere prim verilmesi, Sakız koyunlarının buldukları mahalde teksiri, Merinos yapağlarının beynelmille piyasaya göre değil, müstahsilin bu yoldaki masrafları nazarı itibara alınarak kendilerini memnun edecek fiyatla fabrikalar tarafından mübayaası, tiftik alım ve satımının bir borsa dahilinde icrası.

Tiftiklerimizin memleket haricine ham olarak değil, hiç olmazsa nım mamül olarak sevkedilmesi, millî fabrikalarda dokunan — fabrikalarda bilhassa askeri şayaklar — tiftik yapağı ile karıştırılarak asgari % 30 olarak dokundurularının temini, mevcut olan iki tiftik ağılna Yozgat veya Kastamonide üçüncü bir damızlık tiftik ağılnın ilâvesi, tiftik sürülerini kıl keçilerinden ve koyunlarından tefrik edilmesi, sürü sahipleri-

rine taksitle tuz verilmesi, hayvanların bilhassa kışın yağmur ve çamurdan korunması için ağıl kanunumuzun tadilile köylüyü kolaylıkla ağıl sahibi olmasının temini, iyi tiftik yetiştirmeyi teşvik için sergiler açılması, hayvan hastalıkları ve sağlık müesseseleri işlerini tetkike memur komisyon kendisine tevdi edilen raporun muhteviyatını tasvip etmiş, yetiştiricilik hastalıklarından tetkike muhtaç bulunanların etüd altına alınmasını sağlık zabıtasının ve bunlara ait hastalıkların polis enstitüsü ve jandarma mekteplerinde muayyen bir program halinde veterinerler tarafından okutturulması, bakteriyolog ve şereoloğ mütehassısı yetiştirme hususunda memleketin belli başlı müesseselerine salâhiyet verilmesi, istihsal müesseselerinin biran evvel toplanması, bu enstitülere birer kimya laboratuvarı ilâve edilmesidir.

Ebedî Şefe tazim

Komisyonlar yarın faaliyetlerine devam edeceklerdir.

Anakara, 28 (A.A.) — Birinci köy ve ziraat kalkınma kongresi delegeleri bugün Atatürkün tabutlarının mahfuz bulunduğu Etnografya müzesine giderek ebedî Şef'e karşı tazimlerini izhar etmişlerdir.

Muhasebeci 1700 Lira İhtilâs Etmiş

(Başı 1 incide)

dianın ne dereceye kadar doğru olduğu tahkikatın neticesinde belli olmaktadır.

Yalnız, katıyetle muhakkak olan bu işler, bu ihtilâs tabiiyetini pilduktan sonra Enver, terfian evvelâ Üsküdar şubesi muhasebeciliğine tayin edilmiş, daha sonra da Fatih şubesi muhasebeciliğine getirilmiştir.

Otobüs işindeki lüzumu muhakeme kararında neler var?

Otobüs yolsuzluğundan dolayı eski İstanbul valisi Muhittin Üstündağ, eski belediye reis muavini Ekrem, fen işleri müdürü Hüsnü, varidat müdürü Neşet haklarında Devlet Şurasında verilen ve dahiliye yoluyla temyiz mahkemesine gönderilen lüzumu muhakeme kararında Üstündağ ve arkadaşlarının yolsuzlukları alâkaları şöyle hulâsa edilmektedir: "1 — Otobüs işlerinin doğrudan doğruya belediyece idare olunmak istenmesi ve bu suretle talimata muvafık hareket edilmesi.

2 — Otobüscülerden ruhsatname lerin istirdadı husunda kanunsuz hareketlerde bulunulması,

3 — Mültemes olanlara ruhsatname temin etmek için bir takım karışık muameleler yapılması,

4 — Açılmasına müsaade edilmiş olan Maçka - Beyazıt hattının vukubulan müracaatlar üzerine ve bazı şoförlerden araba başına 300 - 500 lira arasında para toplandığı şayialarına rağmen hattın açılmasına müsaade edilmesi,

5 — Kurtuluş - Beyazıt hattının açılmasında B. Sabur Samiye ve diğer bazı kimselere menfaatler teminine meydan verilmesi,

6 — Şişli - Fatih hattının ruhsatnamesi, araba sahibi olmadığı malûm bulunup ve belediyenin eski memurlarından iken, mübalâtsizliğinden dolayı istifaya mecbur edildiği söylenen Rafet ismindeki zata verilmesi ve bu suretle Rafetin bu işten menfaat teminine meydan verilmesi,

7 — Bir çok arabaların ufak tefek yolsuzluklardan dolayı encümen karar alınmaksızın seferden men'i, para cezası istihsalı, ruhsatnamelerin istirdadında gayri meşru muamelelere tevessül olunması,

8 — Eski belediye reis muavini B.

Bu Hakikati Herkes Bilmeli

Grip, nezle, enfloenza, sıtma gibi tehlikeli hastalıklara tutulmamak için, sağlığımızı daima BIOGENINE dediğimiz kan ve derman hablarla sigortalayınız.

BIOGENINE; birçok mühim devaların birleştirilmesiyle meydana getirilmiş en birinci kan, kuvvet, iştiha yaratan ve mucize gibi tesirini derhal gösteren bulunmaz bir müstahzardır.

BIOGENINE; kandaki kırmızı yuvarlacıklara verdiği yeni yeni büyük kuvvetlerle haricden gelecek her türlü mikrobları derhal öldürür. Tatlı bir iştiha temin eder. Sinir ve adaleleri sağlamlaştırır. Zekâ ve hafızayı parlattır. Bel gevşekliği ve ademi iktidarda şayanı hayret faydalar temin eder.

BIOGENINE; kullananlar kat'iyen kardan, kıştan, soğuktan, yağmurdan ve havaların değişmesinden müteessir olmazlar. Çünkü uzviyet, her zaman genc ve dinc bulunur. Ve bu sayede müthiş âkrabetlerle neticelenen; grip, nezle, enfloenza, sıtma gibi âfetlerden emin bir surette korunmuş olur. Sıhhat Vekâletinin resmî müsaadesini haizdir. Her eczanede bulunur.

PASTİL ANTİSEPTİK

KANZUK

Soğuk algınlığı, nezle ve teneffüs yolları ile geçen hastalıklardan korur, grip ve boğaz rahatsızlıklarında, ses kısıklığında pek faydalıdır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

Beyoğlu - İstanbul

NEVROZİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma
Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

GÜZELLİK

Kadının

Hakkıdır

Hakiki ve

modern

güzelliğin

yolu

COTY

den geçer.

COTY

MESHUR-FRANZIS MARKASI

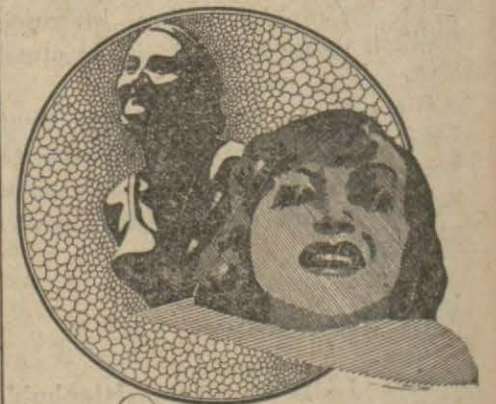
PUDRA

PARFÖM

RUJ

FLAKSAK

NİÇİN İSTIRAB ÇEKİYORSUNUZ?

BİR DEFA DA

NEOKÜRİN

alınız.

NEOKÜRİN sizi bu müz'ic baş ağrılarında, nezle ve gripten derhal kurtaracaktır. NEOKÜRİN kalbi yormaz ve mideyi bozamaz.

Tek kaşe 6, altılık kutu 30 kuruştur. Her eczanede bulunur. NEOKÜRİN ismine dikkat.

TAN

Matbaası

Kitap, gazete, mecmua ve

her türlü tabii, cilt ve klişe

işleri yapılır.

TAN Matbaası - İstanbul

Telefon: 24310

Yılbaşı Ana Günümüzdür

O gün annenize bir hediye vererek onu sevindiriniz.

Birinci Ziraat Kongresinden Intibalar

Birinci Köy ve Ziraat kongresinin açılışına ait bir intiba: Memleketin dört bir köşesinden gelen murahhaslar bir arada

Yüksek tahsil gençliği namına kongrede söz alan bir talebe kürsüde

Ziraat Vekili Faik Kurdoğlu nutkunu söylüyor

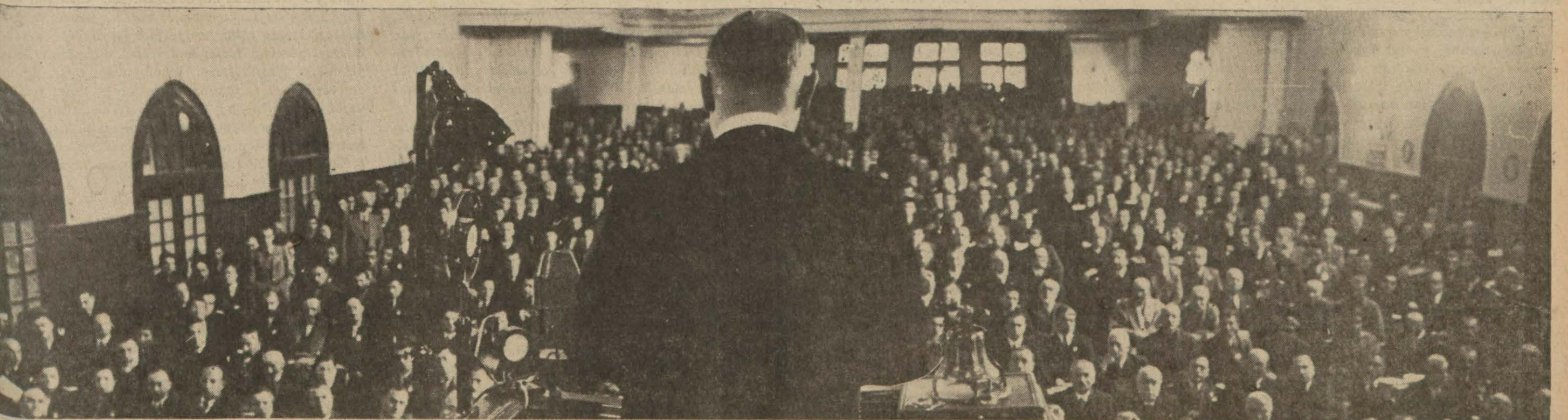
Bir köylü, kongrede dileklerini, isteklerini anlatıyor

uzurannastar, Başvekil Celâl Bayarın ziraî kalkınma davamızı anlatan nutkunu dinliyorlar

Kongreye iştirak eden köylüler, Ziraat Vekili Faik Kurdoğlu ile beraber

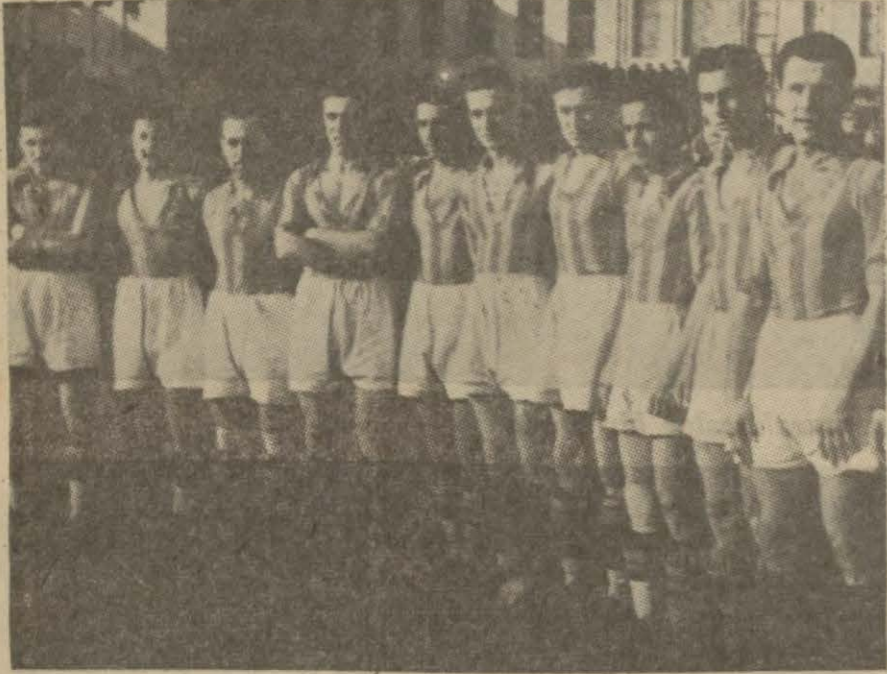

Büyük kongrenin açılışından diğer bir intiba: Başvekil Celâl Bayar, mühim nutkunu söylerken kongrenin umumî görünüşü

Muhtelili Bugün Galatasarayla Oynuyor

Misafirlerimiz Mağlûp Olmadan
Gidebilecek Vaziyettedirler

Yazan: EŞREF ŞEFİK

Bugün Rumenlerle karşılaşacak olan Galatasaray takımı

Rumen misafirlerimiz bugün de Galatasarayla oynayacaklar. Ankara dan iyi avdet den, İstanbulda Fenerle yaptığı müsabakayı beraberlikle bitiren Bükreşli muhtelili Galatasaray karşısında da seyredeceğiz.

Rumanyalıları Fenerbahçe'ye karşı gördük. İlk devreyi sahayı ve rakibi yadırgamakla geçiren Bükreşliler ikinci devrede imkânlarını aşağı yukarı meydana koyabildiler.

Taksim sahasında tetkik ettiğimiz Rumanya futbolunun Bükreşte muhtelif müsabakalarını seyrettiğim oyundan büyük farklarla ayrıldığını zannetmiyorum.

Rumanyalıları merkezî Avrupa ile futbol sahasında çok sık karşılaşmışlardır. Mevsiminde, hafta geçmez ki, bir iki Orta Avrupa takımı Bükreşli ziyaret etmesin. Bu devamlı temas Rumanyalıları bilâhâtiyer merkezî Avrupa sistemine doğru bir meyil hâsıl etmiştir. Buna bir de Rumanyaya geçen Macarların tesiri ilâve edilmiştir. Böyle kendi seciyesini merkezî Avrupa kalıbında şekillendiren Rumanya futbolu benzeyiş itibarıyla merkezî Avrupa nümunesinden biri haline gelmiştir. Şüphesiz bu nümunenin kalitesi çok kuvvetli merkezî Avrupa futbolünden epey farklıdır.

Biz merkezî Avrupa futbolıyla bu rada epey karşılaştık. Kuvvetli zamanlarımızda en iyi takımlarını, bazı şartlarla, yendiğimiz de oldu. O günlerden her hayli zaman geçmişti. Senelerle beraber futbolcularımız da ihtiyarladı. Yeni yetişenlerle henüz sigortalı bir kadroyu tesbit etmiş değiliz. Biraz da futbolumuzun gevşediğini itiraf etmek şartı ile, Rumanyalıların bu turnelerinde mağlûp olmadan memleketlerine avdet etme

EKONOMİ :

Tiftiklerin İade Edildiği Haberi Doğru Değil

Dün sabah çıkan gazetelerden ikisi, Türk piyasasından Sovyetler tarafından satın alınarak gönderilen 15 ton yapağının, kalitesi düşük olduğu için iade edildiğini yazmıştır. Bunun üzerine İktisat Vekâletinin alâkadâr müesseseleri tarafından, dün yapılan tahkikat neticesinde bu haberin tamamen asılsız olduğu anlaşılmıştır. Ne Türkofisin, ne Ticaret Odasının ve ne de yapakları iade ettiği bildirilen Sovyet ticaret mümessilinin böyle bir meseleden haberleri yoktur.

Yapak, en gözde ve kalitesi itibarıyla en çok beğenilen bir ihrâç maddemiz olduğu için bu haber piyasada çok fena tesir uyandırmıştır. Türk yapağının en iyi alıcısı olan Sovyetler ve Almanlar, şimdiye kadar, yapaklarımızın kalitesi üzerinde hiçbir zaman fena bir iddiada bulunmamışlardır. Bir eksperler komisyonunun toplanarak, iade edilen yapakları tetkik edecekleri haberi de asılsızdır.

İhrâç Edilen Çoraplar

İngilizlerin bizden kadın çorapları alacakları hakkındaki haber, piyasada memnuniyetle karşılanmıştır. Bir anlaşma olduğu takdirde İngiltere bizden ayda en az 50 bin çift kadın çorabı alacaktır. Halbuki bu miktar, fabrikalarımızın bir aylık imalâtına tekabül etmektedir. Bunu nazarı itibara alan çorap sanayicileri, imalâtı arttırmak için tetkiklere başlamışlardır.

Diğer taraftan evvelce, getirilmesi kararlaştırılan çorap mütehasıslarından ilki bir haftaya kadar gelecektir. Mütehasıs, çorapların kalitesini yükseltmek için her fabrikayı ayrı ayrı dolaşarak tetkiklerde bulunacaktır.

Motorin Yağı Ucuzluğu

Motorin yağının çift tenekesi üzerinden en az 15 kuruş tenzilât yapılması tekkârür etmiştir. İzafe sikleti 880 olan motorinin kilosu 7 kuruştur. Bir tenekede 14 kilo motorin aldığına göre çift tenekeli tutarı olan 28 kilodan 15 kuruş tenzil edilecektir.

Fındık Satışları Hararetili

Bu hafta içinde fındık ve ceviz satışları hararetilenmiştir. Anadolu'nun muhtelif muntakalarından getirilmiş olan iç cevizlerin kilosu 45 — 62 kuruştan satılmıştır.

Kabuklu cevizlerin ise kilosu 18—19 kuruş arasında toptan satışı olmuştur.

İç fındıkların ise kilosu 76 kuruş kadar fırlamıştır. İhrâç olunan cevizlerden Hamburga 133010 kilo kabuklu, fındıklardan iç olarak 11850 kilo Hamburga, 4000 kilo Parise, 14000 Praga gönderilmiştir. (25) bin kilo kabuklu 95 bin kilo iç cevizle 25 bin kilo kabuklu ve 30 bin kilo iç fındık stoku piyasamızda mevcuttur.

İthal Edilecek Ziraî Maddelerin Kontrolü

Bilcümle ziraî mahsulâtın memlekete ithali sırasında bunların has-

GRİP

KAPINIZ ÖNÜNDEDİR!
ONU UZAKLAŞTIRINIZ!

BİRAZ NEZLE VE YAHUT BİRAZ ATEŞ
HİSSETTİNİZ Mİ
HIÇ DÜŞÜNMEYEN
BİR KAŞE

NEOKALMİNA

ALINIZ!

HEM GRİP'TEN KORUR - HEM GRİP'İ GEÇİRİR
İSMİNE DİKKAT EDİNİZ

TASHİH — Gazetemizin 27-12-938 tarihli Salı günkü nüshamızın son sayfasının başında neşredilen:

HASAN ZEYTİNYAĞI

İlanının altındaki fiyatlar yanlış çıkmıştır.

Bu fiyatlar doğru olarak aşağıda gösterilmiştir:

1 Kilo tenekesiyle	90 Kuruş	2 Litre	Şişe	190 Kuruş
3 " "	225 "	1 " "	" "	100 "
5 " "	350 "	½ " "	" "	60 "
7 " "	475 "	¼ " "	" "	40 "

Halkevlerinde

Kadıköy Halkevinden: Halkevi Kütüphanesi Okuma Salonu açılmıştır. Her gün saat 10 dan 18 e kadar herkes istifade edebilir.

talıktan salim olmaları ve böcek bulaşmaması için muayene ve kontrol edilmeleri 2906 numaralı kanun hükümleri icabı olduğundan bu hususta daha dikkatli bulunulması alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Portakal ve Mandalina

Son günlerde şehrimize fazla portakal ve mandalina gelmeğe başlamıştır. Son bir haftada bir milyon 985 bin adet portakal ve 335 binden fazla mandalina gelmiştir. Bir hafta evveline nazaran fiyatlarda sandık başına 10—15 kuruş tenzellül vardır. Buna rağmen perakende satışlarımız yüksek fiyatları muhafaza etmektedir.

SEFALİN

BAŞ-DİŞ
Nezle - Grip

ve üşütmekten husule gelen ağrıları

ROMATİZMAYI

derhal geçiren eşsiz ilaçtır.

DOKTOR ARANIYOR

İzmir Çamlık muntakasındaki inşaatımızda istihdam edilmek üzere bir Doktora ihtiyacımız vardır. Taliplerin Karaköypalası Dördüncü katta ARAL İNŞAAT LİMİTED ŞİRKETİNE müracaatları.

YEZİDİN KIZI

TEFRİKA No. 43

REFİK HALİD

Ben gizlenmeği muvafık bulmadım; öğle yemeğini hep beraber yedik. Ayrılmak zamanı yaklaşıncaya kadar memur yanına sokuldu ve evrakıma ait muamelelerin ikmalini için hafta içinde Musula kadar zahmet edip edemeyeceğimi sordu. Anladım ki vaziyetimin den servisleri haberdardı ve bir hafta sonra hudut dışına atılmakla ihtimali de çoktur. Şeh Şemnunun bir oyununa geldiğimi düşünmekten kendimi alamadım.

Fakat yarın Zeliha'ya sıra gelmeyeceği ne malumdur?

İki gün sonra zabıtın verdiği mühlet sona eriyor, Ya Musula gideceğim, ya Suriyeye döneceğim... İkincisini tercih ediyorum.

Şimşekler odamın tepesi camlarına ikide bir mağneziyom tabancalarını sıkıyorlar. Lambalarımın aydınlığını paslı bakır rengine sokan ustura keskinliğindeki bu ışık o kadar beyaz, bembeyaz ve beyazlatıcı ki, çaktıkça, sedirimin üstünde beni, birkaç saniye için, bir mermer heykele benzettiğini kendim de görüyorum.

Cöl muntakalarına has azılı bir hora seviriyoruz.

Pijamamın üzerine robdöşambırımı taktım ve bir şamdan yaktım. Şimdi dehlizdeyim. Şimşekler bu koridorun uzun, koyu, kapanık siyahlığına vurdukları kendimi şimşekle aydınlanan bir yerde değil, çakan o şimşegin içindeyim zannediyorum.

Yine gürlmeler, yine aydınlanmalar, yine koyu karanlık ve bunu bir cılız filiz gibi yırtmaya çalışan mum...

Karşık koridorda da bir mum yürüyor. İtkönce onu kendi aksim sandım, fakat, karanlıklar şimşekle yirtılınca, mumu taşıyanın Zeliha olduğunu gördüm.

O da beni gördü. Şamdamın geri çekildiğini, geri geri odasına döndüğünü anlıyorum. Bir nefeste mumu üfleyp şamdanı yere bıraktım ve koşarak yanına vardım. Bir gürlütle içinde sendeledik

— Uyumak kabil değil, dedi.
— Uyumyalım! dedim.
— Konuşmak da mümkün değil!
— Konuşmyalım!
"Peki ne yapalım?," manasında yüzüme baktı.
— Vanyana duralım. dedim. siz uslu uslu otu-

rursunuz; ben şimşekleri yüzünüzde seyredirim. Hiç lâkurdı etmeyiz. Böyle bir fırtına birbirinden hazzen iki kişiyi ayrı ayrı odalarda bırakamaz. Çift olan sınırları yatıştır. Giriniz!

Odamın eşliğindeyiz. Kararını veremedi, duraklıyor. Usulca çıkıp omuzlarından ittim. Parmaklarım ipek kumaş çiplaklığı duydu.

Bu oda benimkinin şekilce ve döşenişce eşidir. Yalnız fazla olarak köşede bir yuvarlak kuşaför var; havasına da bildiğim taze çayır kokusu karışmış. Yaktakta yastıklar ve çarşafklar karmakarışık; belli ki dönmüş, dolanmış çırpınmış, uyuyamamış... Muhakkak benimle buluşmaya geliyordu.

Bir koltuğa kendini bıraktı. Yine tepe camında şimşekler, yine tahta kepenkleri darbukalayan sağnaklar, yine sendeletici gök gürlmeleri... Zelihanın karşısında, ayakta yattım. Susuyor, düşünüyor. Susuyor, seyreliyor. Neden sonra, gürlütlerin azıcık yatışmış olduğu bir sırada başını kaldırdı, beni epeyce süzdü ve kaşlarını çatarak dedi ki:

— Hazırladıklarımızı söyleyebilirsiniz... Köydeki yemekten döndüğümüz günden beri bunu bekliyorum. Hoş, durgun haliniz ne diyeceğinizi kâfi derecede anlatıyordu. Götme istiyorsunuz, değil mi?

İlk defa kendisine ismini verebildim:

— Zeli! dedim ve ayaklarının bastığı halıya, tayanma oturdum.

— Dinliyorum!

— Zeli, bilir misiniz Lefbntz sevgisiyi nasıl tarif eder: Sevmek, sevdiğinin saadetinden zevk al-

mak, onun saadetini kendi öz saadeti yapmaktır. İlk bakışta bildiğimiz aşkla yakınlığını göremediğimiz bu tarif daha ziyade ana, baba, evlât, vatan sevgilerinin anlatılışlarıdır. Benim fikrimce Alman filozofunun sözü bütün ciddi aşklara uyar. Sevdiğinin saadetini kendi öz saadeti yapamayan aşık, aşkında, ruhuna yer vermemiş bir adamdır. Bu, kabuğun kabağa karşı duyduğu kaba ve katı bir sevgidir. Sızı ben anlattığım aşkla seviyorum. İstedğim şey saadetinizi görerek, hissederek saadet duymaktır. İstiyorum ki, güzelliğinizin, gençliğinizin, zenginliğinizin verdiği eşi az bulunan nimetten ne kadar imkân varsa o kadar fayda göresiniz, en kıymetli çağınız en layık olduğu şekilde geçsin. Sincar ve bu hisar sizin kırkıncıdan sonra yerleşip din ve cemaat işlerine nefsinizi bağlayacağınız yerdir. Daha önce hayattan nasibinizi almanız lâzım geliyor.

— Ne yapmağımı tavsiye edeceksiniz?
— Arz bütün zevklerle önünde serilmiştir. Şimdi, bu ayda yer var ki, kıyılarında deniz banyoları, dağlarında kızak eğlenceleri yapıyor. Japonya'da kirazlar çiçek açmıştır ve ipekböcekleri dut ağaçlarına kozalarını kurmuştur. Ganj kenarlarında kaplan avlanıyor. Riviyerada karnaval arabaları dolaşiyor. İsveç fiyorlarında şimal güneşinin batıp doğuşunu. Islanda adasında gayzerlerin sönüp fişkirışını seyrebilirsiniz. Büyük gazinolar, bizim kısırgayı dinledikimiz şu saatte müzik ve dans fırtınasına tutulmuştur. Şimşekler yerine ışık ve mücevherler şakırıyor.

(Devamı var)

GRİPİN

BÜTÜN AĞRILARIN

MÜTHİŞ DÜŞMANI

Ağrılar, nezleler, grip-ler, bizim için mukadderdir. Fakat ilk şart, kestirme devayı bulmaktır. GRİPİN ise uzun senelerden beri bu devayı halkımıza gayet ucuz temin etmiş bir ilâçtır. Ötedenberi mütearife haline gelmiş bir hakikat vardır: GRİPİN airen vere dok-

tor girmez. Bu hakikat, içinde bulunduğumuz mevsim için daha kuvvetle tahakkuk etmiş ve isbat edilmiştir. Bir tek GRİPİN sadece mevcut hastalığın izalesine değil, gelmesi muhtemel olan rahatsızlıkların uzaklaşmasına da kefilidir.

Hergün Bir Gripin Almalısınız. Yalnız Eczanelerin "GRİPİN,, Yerine Vermek İstedikleri Başka İlâçları da Kat'iyetle Reddederek Mutlaka "GRİPİN,,i İsteyiniz.

Geçen Senenin En Çok Satılan ve Mevcudu

Kalmıyan Güzel Kitabı Yeniden Basıldı

FAİK SABRİ DURAN

HAYVANLAR ÂLEMİ

Büyük kıt'ada 250 sahifa - 350 resim
4 renkli levha - 8 tablo

HAYVANLAR ÂLEMİ 'nin çıkışını matbuatımız nasıl karşıladı?

Kitapçılık tarihimizde daima hatırlanacak mühim bir ileri hareketi Bay Faik Sabri'nin büyük itinalarla hazırladığı "Hayvanlar Âlemi,, nin neşridir.

TAN

Bizde kitap merakı olmadığı hakkında pek yanlış bir telâkki vardır. Bu yanlış "Hayvanlar Âlemi,, ismindeki kitap meydana çıkardı. Bu güzel eser çıkar çıkmaz büyük bir rağbet gördü.

AKŞAM

Bu güzel kitap harikulâde nefis bir şekilde tabedilmiş canlı bir eserdir.

YEDİGÜN

Bu kitap her evde bulunmalıdır. Yalnız çocukları değil, büyükleri de alâkadar eder.

SONPOSTA

Bir Avrupa eseri gibi temiz ve derlitolu bir şekilde basılan ve bize küçük kardeşlerimizi tanıtan bu kitap o kadar canlı tertip edilmiş, o kadar cazip bir tarzda yazılmış ki âdeta edebiyat olmuş. Bir edebî eser kadar alâka uyandırıyor.

FİKİR HAREKETLERİ

Kitapçınızdan

Faik Sabri Duran'ın

HAYVANLAR ÂLEMİNİ İSTEYİNİZ

YILBAŞI YAKLAŞIYOR. SEVDİKLERİNİZE GÜZEL VE FAYDALI BİR HEDİYE VERMEK İSTİYORSANIZ BU KİTABI BİR DEFA GÖRÜNÜZ

BASTIRAN: KANAAT KİTABEVİ

Fiatı: Ciltli 130 Kuruş

RADYOLARIN KRALİÇESİDİR. SABA RADYO. RADYOLARIN KRALİÇESİDİR. SABA RADYO. RADYOLARIN KRALİÇESİDİR.

Bütün dünya ta

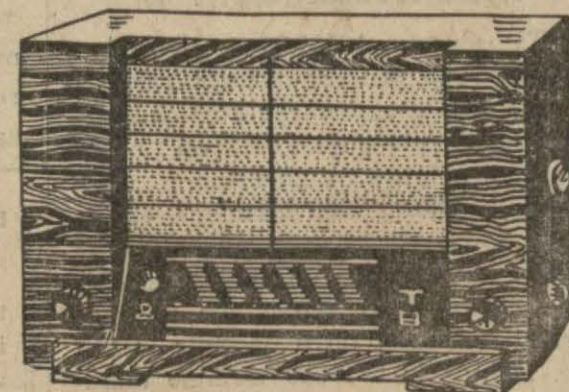
KAZANDIĞI SÖHRET VE RAĞBET

SABA

RADYOSUNA

Radyolar kraliçeliğ'ini

KAZANDIRMIŞTIR

**Teşhir ve satış salonu: Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 34
EDİSON Müessesesi**